

เกร็ดความรู้ตำนานทะเลเบี่ยนรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

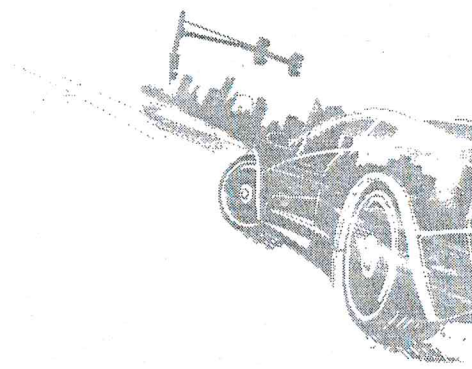
โครงการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ด้านทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 โดยการรวบรวมปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานด้านทะเบียนและภาษีประจำปีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์นำมาแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมระดมความคิดเห็นในการสัมมนาตามโครงการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 พร้อมทั้งดำเนินการศึกษาค้นคว้า กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และหนังสือตอบข้อหารือ มาอ้างอิงประกอบ เพื่อวางแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม

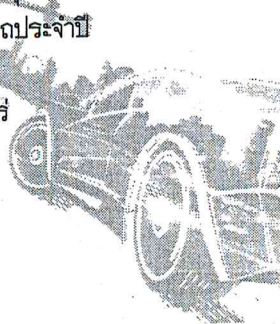
คณะผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมการขนส่งทางบก ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมสร้างองค์ความรู้ให้เกิดการพัฒนางานบริการของกรมการขนส่งทางบกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

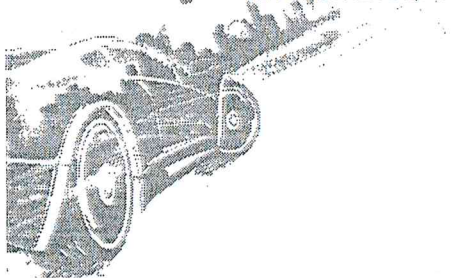
สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
เรื่องที่ 1 องค์ประกอบของการจดทะเบียนรถ	1
เรื่องที่ 2 การจดทะเบียนรถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร	3
เรื่องที่ 3 การจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า	5
เรื่องที่ 4 การดำเนินการทางทะเบียนรถของผู้เยาว์ พระภิกษุ	10
เรื่องที่ 5 การจดทะเบียนรถของนิติบุคคล มูลนิธิ สมาคม วัด	12
เรื่องที่ 6 การแจ้งโอนรถที่ซื้อได้จากการขายทอดตลาดของส่วนราชการ	15
เรื่องที่ 7 การโอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ กรณีเปลี่ยนผู้ครอบครองรถ หรือมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ เก็บค่าธรรมเนียม แก้ไขรายการหรือไม่	18
เรื่องที่ 8 การประเมินราคาจดทะเบียนใหม่เพื่อชำระอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรทำได้หรือไม่	21
เรื่องที่ 9 การประเมินราคารถที่โอนกรรมสิทธิ์เพื่อชำระอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากร	23
เรื่องที่ 10 การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ต้องแนบใบมรณบัตรหรือไม่	25
เรื่องที่ 11 การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ต้องปิดอากรแสตมป์หรือไม่	26
เรื่องที่ 12 การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก กรณีรถที่โอน ไม่อยู่ในบัญชีทรัพย์สิน โอนได้หรือไม่	27
เรื่องที่ 13 การโอนรถของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและบริษัท ต้องถ่ายเอกสารหน้าวัตถุประสงค์หรือไม่	28
เรื่องที่ 14 การโอนรถกรณีผู้โอนต้องโทษอยู่ในเรือนจำ มีภาพถ่าย บัตรประจำตัวประชาชน มีหนังสือรับรองจากเรือนจำ ว่าต้องโทษอยู่จริง สามารถโอนรถได้หรือไม่	29
เรื่องที่ 15 กรณีผู้เช่าซื้อถูกบริษัทฟ้องศาล (ยึดรถ) ต่อมาคดีถึงที่สุด หรือประนีประนอมยอมความกัน จะมีการจัดเก็บภาษีรถประจำปี ในฐานนิติบุคคล สำหรับรถ รย.1 ในช่วงยึดรถ อยากทราบว่า ภาษีนิติบุคคลเกิดขึ้นเมื่อไหร่ถึงเมื่อไหร่	30

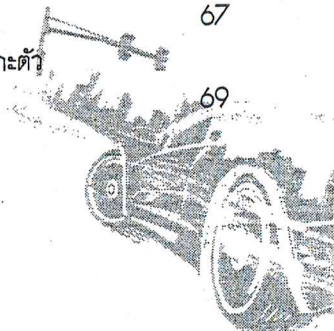
สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
เรื่องที่ 16	นิติบุคคลขายรถให้กับบุคคลธรรมดาไปแล้ว แต่ไม่แจ้งโอนรถ การเสียภาษีประจำปี จะเก็บในอัตราบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล	33
เรื่องที่ 17	กรณีผู้เช่าซื้อปิดบัญชีเช่าซื้อโดยไม่มีใบเสร็จรับเงินใบกำกับภาษี งวดสุดท้ายมาให้ แต่ออกใบเสร็จเป็นหนี้สูญปิดบัญชี ต้องพิจารณาจัดเก็บภาษีประจำปีนิติบุคคลหรือไม่	34
เรื่องที่ 18	ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจสัญญาเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์	35
เรื่องที่ 19	การใช้แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง	37
เรื่องที่ 20	การโอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ เมื่อที่อยู่ในข้อมูลทะเบียนราษฎร เปลี่ยนไป จะเก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการหรือไม่ แล้วต้องบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ หน้า 18 หรือไม่	38
เรื่องที่ 21	บริษัทปิดกิจการและชำระบัญชีเสร็จแล้ว จะแจ้งโอนรถอย่างไร	39
เรื่องที่ 22	หนังสือมอบอำนาจ	41
เรื่องที่ 23	การแจ้งไม่ใช้รถ	43
เรื่องที่ 24	ใบคู่มือจดทะเบียนต้องเห็นชื่อเจ้าของรถหรือไม่	45
เรื่องที่ 25	ใบคู่มือจดทะเบียนสูญหาย ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริง ของเจ้าของรถหรือไม่	46
เรื่องที่ 26	ขอใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถสูญหาย กรณีเจ้าของรถ เป็นนิติบุคคล หากไม่มีใบแจ้งความ สามารถบันทึกถ้อยคำ ผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่	48
เรื่องที่ 27	การใช้หลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนในการดำเนินการ ทางทะเบียนและภาษีรถ	49
เรื่องที่ 28	ที่อยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร กับบัตรประจำตัวประชาชน ไม่ตรงกันทำอย่างไร	51

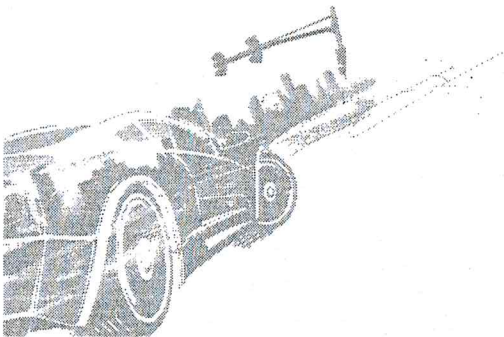
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เรื่องที่ 29 การเปลี่ยนแปลงการขอแจ้งใช้รถต่างภูมิสำเนา ใช้คำขอแก้ไขหรือคำขออื่น ๆ และเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่	53
เรื่องที่ 30 ผู้รับมอบอำนาจ มีอายุไม่ถึง 20 ปี จะรับมอบอำนาจ ดำเนินการทางทะเบียนรถได้หรือไม่	55
เรื่องที่ 31 ภาษีมูลค่าเพิ่ม และการคำนวณค่าอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับการโอนรถ	56
เรื่องที่ 32 บัตรประจำตัวประชาชนของผู้โอน เป็นภาพถ่ายเอกสาร ที่ผู้โอนรับรองแล้วใช้ได้หรือไม่	58
เรื่องที่ 33 คู่มือพาหนะชนิดเดียวชน ขอข้อมูลทะเบียนรถของคู่กรณีได้หรือไม่	59
เรื่องที่ 34 ทะเบียนรถรับเสียภาษีประจำปีต่างสำนักงานได้หรือไม่	60
เรื่องที่ 35 การชำระภาษีประจำปี หลักฐานการเอาประกันภัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ที่นำมายื่น ควรมีกำหนดระยะเวลาความคุ้มครองขั้นต่ำกี่วัน	60
เรื่องที่ 36 รถขายทอดตลาดไม่มีใบคู่มือจดทะเบียนรถ ให้จังหวัดต้นทาง ประกาศยกเลิกใบคู่มือจดทะเบียนรถออกใหม่ และย้ายปลายทางได้หรือไม่	61
เรื่องที่ 37 ห้ามรถจักรยานยนต์เปลี่ยนโครงรถ (Frame) ให้แตกต่างไปจากชนิด แบบที่ผู้ผลิตกำหนด	62
เรื่องที่ 38 การยกเลิกการใช้หลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และการแจ้งใช้รถในจังหวัดที่เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนา	63
เรื่องที่ 39 การดำเนินการทางทะเบียนรถของคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง	65
เรื่องที่ 40 การดำเนินการทางทะเบียนรถของห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่แปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด	66
เรื่องที่ 41 การจดทะเบียนรถยนต์ใช้แล้วที่ได้รับอนุญาต นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการเฉพาะตัว	67
เรื่องที่ 42 บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เรื่องที่ 43	ใบซื้อขายเครื่องยนต์ต้องปิดอากรแสตมป์หรือไม่
เรื่องที่ 44	การบันทึกถ้อยคำแทนการรับแจ้งความ กรณีผู้ยื่นคำขอ มีสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความหายไว้ ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาแสดงเป็นหลักฐาน จะต้องบันทึกถ้อยคำด้วยหรือไม่
เรื่องที่ 45	การจดทะเบียนรถยนต์ที่มีผู้เช่าซื้อ
เรื่องที่ 46	รถประเภทใดบ้างที่ต้องนำไปตรวจสภาพก่อนเสียภาษีประจำปี
เรื่องที่ 47	กรณีประชาชนมาโอนรถ ได้นำรถไปตรวจสภาพ และมายื่นขอดำเนินการทางทะเบียนแต่ภาษีประจำปีขาดต่อ จะดำเนินการต่อภาษีประจำปีโดยเก็บค่าตรวจสภาพ 50 บาท ได้เลยหรือไม่ โดยไม่ต้องตรวจสภาพรถ
เรื่องที่ 48	การจดทะเบียนรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร
เรื่องที่ 49	บันทึกตรวจสภาพรถสำหรับการดำเนินการทางทะเบียน หลายเรื่องพร้อมในคราวเดียวกัน
เรื่องที่ 50	การเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงจากก๊าซเป็นน้ำมัน
เรื่องที่ 51	การบันทึกเปรียบเทียบปรับ
เรื่องที่ 52	การออกเอกสารและเครื่องหมายกำกับรถเพื่อนำรถไปใช้ ระหว่างประเทศให้กับรถจักรยานยนต์ได้หรือไม่
เรื่องที่ 53	การขอแผ่นป้ายทะเบียนอำพราง
เรื่องที่ 54	การแจ้งย้ายรถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปและรถที่ทะเบียนระงับ
เรื่องที่ 55	รถพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนได้รับยกเว้น การเสียภาษีประจำปีหรือไม่

เรื่องที่ 1

องค์ประกอบของการจดทะเบียนรถ

ในการจดทะเบียนรถเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนจะพิจารณาว่ามีหลักฐานประกอบคำขอครบถ้วนหรือไม่ และตัวรถนั้นผ่านการตรวจสภาพรถหรือไม่ และเจ้าของรถต้องมีหลักฐานใดมายืนยันประกอบคำขอจดทะเบียนรถต้องเป็นไปตามระเบียบซึ่งมีระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีกจำนวน 19 ฉบับ รวมทั้งหลักฐานประกอบคำขอที่กำหนดไว้ตามหนังสือเวียนชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเรื่องนั้น ๆ โดยระเบียบและหนังสือเวียนชักชวนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ดังกล่าว จะกำหนดให้เจ้าของรถต้องใช้หลักฐานประกอบคำขอจดทะเบียนสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. แหล่งที่มาของรถ
2. การได้มาของรถ
3. สถานะของเจ้าของรถ

1. แหล่งที่มาของรถ

1.1 รถนำเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องมียหลักฐานการนำเข้า ได้แก่ ใบรับรองการนำเข้าจากกรมศุลกากร (แบบ 32) สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า (INVOICE) และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า

1.2 รถผลิตภายในประเทศ จะต้องมียหลักฐานหนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่ายรถ

1.3 รถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า จะต้องมียหลักฐานแหล่งที่มาของตัวรถหรือคัสซิ่ง และเครื่องยนต์ ซึ่งจะเป็นหลักฐานการนำเข้าตัวถังรถหรือคัสซิ่ง ได้แก่ ใบรับรองการนำเข้าจากกรมศุลกากร (แบบ 32) สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า (INVOICE) และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า และหลักฐานใบเสร็จรับเงินค่าเครื่องยนต์ และหนังสือรับรองการส่งบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์

2. การได้มาของรถ

เจ้าของรถได้รถมาโดยการซื้อขาย เช่าซื้อ หรือยกให้ หลักฐานแสดงการได้มา ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี ชุดโอน สัญญาซื้อขาย (ถ้ามี) นอกจากนี้หลักฐานดังกล่าวแล้วยังสามารถให้ศาลรับรองการได้มา เช่น การฟ้องร้องต่อศาลให้พิพากษาให้ผู้ขายไต่เงินขอจดทะเบียนรถให้ก็สามารถใช้คำพิพากษาเป็นหลักฐานแสดงการได้มาได้เช่นกัน

3. สถานะของเจ้าของรถ เป็นบุคคลหรือนิติบุคคล หลักฐานได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนบริษัท เป็นต้น

ในการโอนรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 กำหนดให้เจ้าของรถต้องยื่นคำขอแจ้งโอนและรับโอนรถโดยต้องมีหลักฐานใบคู่มือจดทะเบียนรถ หลักฐานการโอนกรรมสิทธิ์ และหลักฐานประจำตัว ผู้โอนและผู้รับโอน ซึ่งใบคู่มือจดทะเบียนรถถือเป็นหลักฐานแหล่งที่มาของรถ ดังนั้น การโอนรถก็มียอดประกอบต้องพิจารณาแหล่งที่มา การได้มา และสถานะเจ้าของรถ เช่นเดียวกับการจดทะเบียนรถใหม่

ดังนั้น ในการพิจารณาดำเนินการรับจดทะเบียนรถ และรับแจ้งโอนรถ รวมทั้งการดำเนินการทางทะเบียนเรื่องอื่น ๆ นายทะเบียนควรต้องพิจารณาองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. แหล่งที่มาของรถ กรณีรถจดทะเบียนใหม่ ผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร เสียภาษีอากร ภาษีสรรพสามิต ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ กรณีโอนรถเป็นรถจดทะเบียนถูกต้องหรือไม่ เป็นต้น

2. การได้มาของรถ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นการนำเข้ามาในราชอาณาจักร จดทะเบียนในชื่อผู้นำเข้า หรือมีการซื้อขาย เช่าซื้อ หรือยกให้

3. สถานะเจ้าของรถเป็นบุคคลหรือนิติบุคคล ยังมีสถานภาพอยู่ กรมการมีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลนั้น ๆ หรือไม่

เรื่องที่ 2

การจดทะเบียนรถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

รถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

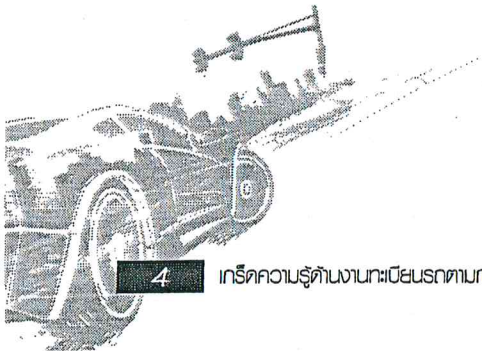
1. นำเข้ามาเพื่อใช้ส่วนตัว คือ กรณีที่ผู้นำเข้าได้นำรถเข้ามาในราชอาณาจักร และมายื่นขอจดทะเบียนรถเป็นชื่อของตนเองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถ
2. นำเข้ามาเพื่อจำหน่าย คือ กรณีผู้นำเข้าได้นำรถเข้ามาแล้วนำรถนั้นไปขาย ผู้ยื่นมายื่นขอจดทะเบียนรถ

1. รถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ส่วนตัว แบ่งได้เป็น การนำเขารถใหม่ (new car) และการนำเขารถเก่า (used car) สามารถตรวจสอบได้จากใบรับรองการนำเข้า (แบบที่ 32) ใบขนสินค้าขาเข้า ในกรณีที่นำรถใหม่ (new car) การนำเข้ามีทั้งการซื้อหรือสั่งซื้อรถจากต่างประเทศ หรือกรณีไปเรียนหนังสือหรือทำงานต่างประเทศแล้วนำรถที่ใช้ในระหว่างที่อยู่ต่างประเทศกลับมาใช้ในประเทศ โดยจะมีหลักฐานหนังสืออนุญาตนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์และจะห้ามจำหน่ายจ่ายโอนภายใน 3 ปี

การตรวจสอบการได้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำหรับรถเก่า (used car) ได้รับการยกเว้นตามหนังสือที่ คค 0310/ว 57 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2538 แต่รถใหม่ (new car) นำเข้ารายย่อยซึ่งมิใช่เป็นการนำเข้าเพื่อจำหน่าย ตามหนังสือที่ คค 0318.10/ว 64 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543 ให้ถือปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติเดิมก็คือ ถือปฏิบัติตามหนังสือที่ คค 0310/ว 36 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2538 ให้ตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจากใบอนุญาตที่ออกโดยคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือหนังสือแจ้งผลว่ารถผ่านการทดสอบจาก สมอ.

2. รถที่นำเข้ามาเพื่อจำหน่าย ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า “ผู้ใดสั่งหรือนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถ

เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย หรือผลิต หรือประกอบรถหรือเครื่องยนต์ สำหรับรถขึ้นใหม่เพื่อจำหน่าย ผู้ขึ้นต้องส่งบัญชีประจำเดือนในการรับและจำหน่าย รถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถให้แก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันของเดือนถัดไป” ผู้นำรถเข้ามาเพื่อจำหน่ายจึงต้องส่งบัญชีในการรับและจำหน่ายรถ ที่ส่วนควบคุม บัญชีรถและเครื่องยนต์ กรมการขนส่งทางบก โดยใช้หลักฐาน เช่น ใบเสร็จรับเงิน อากรขาเข้า ใบรับรองการนำเข้า (แบบ 32) พร้อมเอกสารแนบ (ถ้ามี) สำเนาใบขนสินค้าขาเข้า และแบบแสดงรายการนำเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า หรือ INVOICE เป็นต้น (ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยบัญชีรับและ จำหน่ายรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถ พ.ศ. 2533) ในการยื่นขอจดทะเบียน ผู้จำหน่ายจะต้องออกหนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับ และจำหน่าย และหนังสือแจ้งจำหน่ายรถ พร้อมหลักฐานการขายรถ ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน และใบกำกับภาษี (รูปแบบหนังสือแจ้งจำหน่ายและรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับ และจำหน่ายรถ ตามประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2538) ให้ผู้ซื้อนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอจดทะเบียนรถ

เรื่องที่ 3

การจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าที่แจ้งเลิกใช้แล้ว หรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ข้อ 11 (5) ต้องใช้หลักฐานดังต่อไปนี้

1. หลักฐานการได้มาของโครงสร้างหรือตัวรถ ถ้าเป็นโครงสร้างหรือตัวรถที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ จะต้องมิใช่ชิ้นส่วนนำเข้า บัญชีแสดงรายการสินค้า (INVOICE) และใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้า ถ้าเป็นสำเนาต้องให้กรมศุลกากรรับรองสำเนาถูกต้องด้วย

2. ใบเสร็จรับเงินค่าโครงสร้างหรือตัวรถ ซึ่งต้องระบุชนิดและหมายเลขโครงสร้างหรือตัวรถด้วย

3. หลักฐานการได้มาของเครื่องยนต์ ได้แก่ หนังสือรับรองหลักฐานการส่งบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์ หนังสือแจ้งจำหน่าย และใบเสร็จรับเงิน

4. หลักฐานการได้มาของหัวเก๋ง กรณีเป็นรถมีหัวเก๋ง หรือตัวถังรถ

5. หลักฐานการประกอบรถ

6. หนังสือรับรองความมั่นคงแข็งแรงของรถจากวิศวกร

7. หลักฐานประจำตัวเจ้าของรถ

8. หลักฐานการผ่านการตรวจและทดสอบจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กรณีรถอยู่ในข่ายต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

9. หลักฐานการเสียภาษีสรรพสามิต กรณีเป็นรถที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีสรรพสามิต

ในการจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า ต้องนำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 หรือ หัวหน้าส่วนทะเบียนรถยนต์ หรือขนส่งจังหวัด พิจารณานุมัติให้จดทะเบียนก่อน ตามข้อ 14 (2) แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับ ทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 และหนังสือที่ คค 0415.5/ว 193 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2554

รถยนต์ที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง เพียงอย่างเดียว ไม่อยู่ในข่ายพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์เบนซินต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. 2547 ซึ่งครอบคลุมเฉพาะปริมาณสารพิษจากเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง จึงไม่อยู่ในข่ายต้องผ่านการตรวจและทดสอบจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม (สมอ.) รถประกอบส่วนใหญ่จึงมักจะเปลี่ยนไปใช้ก๊าซแอลพีจี เป็นเชื้อเพลิง และเมื่อจดทะเบียนแล้วมักจะแจ้งเปลี่ยนเชื้อเพลิงเป็นน้ำมัน เนื่องจากเมื่อได้จดทะเบียนแล้วถือว่าเป็นรถยนต์ที่ใช้งานแล้ว การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในภายหลังจึงไม่อยู่ในข่ายควบคุมของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ. มีหนังสือตอบข้อหารือ ของกรมการขนส่งทางบก หนังสือที่ ออก 0709/ 7017 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2550) ดังนั้น เพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงดังกล่าว กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือชักชวนการตรวจสอบสภาพรถประกอบจากชิ้นส่วน อุปกรณ์รถเก่าที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1. หนังสือด่วนที่สุด ที่ คค 0415.5/ว 269 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2553 ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถเข้มงวดในการตรวจสอบสภาพและให้ถ่ายภาพ รถที่ติดตั้งระบบก๊าซเป็นเชื้อเพลิง เพื่อจัดเก็บประวัติรถ ให้บันทึกข้อความว่า “รถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง” ในหน้าบันทึก เจ้าหน้าที่ และการย้ายรถหรือออกใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถให้คัดลอก ข้อความดังกล่าวไว้ในคู่มือจดทะเบียนรถที่ออกใหม่ทุกครั้ง

2. หนังสือที่ คค 0415/ว 193 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2554 ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถถ่ายภาพพร้อมเจ้าหน้าที่ขณะใช้เครื่องมือตรวจสอบสภาพ ทำการตรวจสอบสภาพ และบันทึกข้อมูลการตรวจสอบสภาพลงในฐานข้อมูลของ เครื่องตรวจสอบสภาพ และจัดพิมพ์รายงานผลการตรวจสอบสภาพแนบไปพร้อมกับ ใบรับรองผล และมีภาพถ่ายวิศวกรผู้ทำการตรวจและทดสอบคู่กับรถด้วย นอกจากนี้ ยังให้สำนักงานขนส่งจังหวัดส่งรายงานการรับจดทะเบียนรถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วน อุปกรณ์รถเก่าที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ไปยังส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่ง กรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 เพื่อรายงานรองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ต่อไปด้วย

กรณีรถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะต้องมีหลักฐานใบอนุญาตที่ออกโดย คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือหนังสือที่แจ้งผลว่ารถ ผ่านการทดสอบจาก สมอ. (ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค 0310/ว 36 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2538) และเมื่อรับจดทะเบียนแล้วนายทะเบียนจะชะลอการจ่าย ใบคู่มือฯ และจะต้องทำหนังสือตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ผ่านการทดสอบของ สมอ. เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้แจ้งผลภายใน 10 วัน นับแต่วันที่ลงใน หนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วไม่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบจาก สมอ. ให้นายทะเบียนจ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถให้แก่เจ้าของรถต่อไป หากได้รับแจ้ง ผลการตรวจสอบว่าไม่ถูกต้อง ให้ดำเนินการยกเลิกการจดทะเบียนและแจ้งความ ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป (ตามหนังสือที่ คค 0407/ว 90 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2551) ในกรณีรถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าที่ใช้ระบบเชื้อเพลิงเดี่ยว คือ ใช้ก๊าซธรรมชาติ หรือก๊าซบีโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิงตลอดการขับเคลื่อน แต่อาจยอมให้ใช้ก๊าซโซลีนเป็นเชื้อเพลิงในกรณีติดเครื่องหรือฉุกเฉิน โดยความจุ ของถังบรรจุก๊าซโซลีนต้องไม่เกิน 15 ลิตร ไม่อยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน และเมื่อจดทะเบียนใช้งานแล้วหากมีการ ปรับเปลี่ยนไปใช้ระบบเชื้อเพลิงอื่นใดนอกเหนือไปจากเดิม ถือว่าเป็น ยานพาหนะเก่าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของกรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการตรวจสภาพประจำปีเท่านั้น (หนังสือสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม ที่ มอก.0709/7017 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2550)

ผู้ประกอบการจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่าเพื่อจำหน่ายสามารถส่งบัญชีรถ
และรับรองหลักฐานเพื่อจดทะเบียนรถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า
ได้ตามหนังสือที่ คค 0417.3/ว 117 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2553 ในการรับรอง
หลักฐานการส่งบัญชี ส่วนควบคุมบัญชีรถและเครื่องยนต์จะประทับตราอย่าง
ด้วยหมึกแดงข้อความว่า “รถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า” ไว้บริเวณ
มุมบนด้านขวาของหนังสือ กรณีนี้ ไม่ต้องส่งเรื่องไปที่ส่วนควบคุมบัญชีรถและ
เครื่องยนต์อีก สามารถยื่นขออนุมัติตรวจสภาพ จดทะเบียนรถตามระเบียบต่อไปได้
แต่ในกรณีที่มิใช่รถประกอบเพื่อจำหน่าย ไม่ต้องส่งบัญชีรถ กรณีนี้ เมื่อตรวจสอบ
หลักฐานแล้วให้ส่งเรื่องไปยังส่วนควบคุมบัญชีรถและเครื่องยนต์ ตามระเบียบ
กรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ข้อ 11 (5) และข้อ 14

การตรวจสอบหลักฐานการเสียภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่ประกอบขึ้น
จากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า กรมสรรพสามิตได้มีหนังสือที่ กค 0616/15746
ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2552 ขอความร่วมมือให้นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน
การเสียภาษีสรรพสามิตก่อนจดทะเบียนหรือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังกรมสรรพสามิต
ดังนั้น ในการจดทะเบียนรถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า หากมีข้อสงสัย เช่น
ความจุกระบอกสูบ จากผลการตรวจสภาพแตกต่างกับความจุกระบอกสูบในหลักฐาน
การเสียภาษีสรรพสามิต เช่น ความจุกระบอกสูบที่เสียภาษีสรรพสามิตระบุ
1,800 c.c. แต่ผลการตรวจสภาพ 2,400 c.c. หรือรอยยี่ห้อแบบเดียวกัน
แต่เสียภาษีสรรพสามิตในอัตราที่แตกต่างกันมาก ก็สามารถทำหนังสือสอบถาม
ไปยังกรมสรรพสามิตให้ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องตามหนังสือ
ขอความร่วมมือดังกล่าวได้

สำหรับอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์นั่ง ตามประกาศกระทรวง
การคลัง ฉบับที่ 72 (พระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527)
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กรกฎาคม 2547 จะจัดเก็บ

1) ความจุกระบอกสูบไม่เกิน 2,000 c.c. และมีกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า (HP) จัดเก็บในอัตราร้อยละ 30 ของมูลค่า

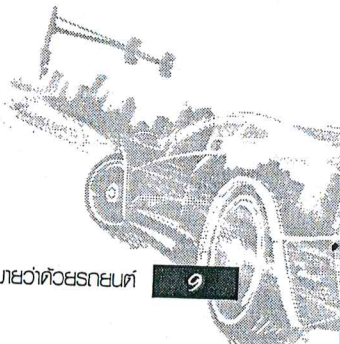
2) ความจุกระบอกสูบเกิน 2,000 c.c. แต่ไม่เกิน 2,500 c.c. และมีกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า (HP) จัดเก็บในอัตราร้อยละ 35 ของมูลค่า

3) ความจุกระบอกสูบเกิน 2,500 c.c. แต่ไม่เกิน 3,000 c.c. และมีกำลังเครื่องยนต์ไม่เกิน 220 แรงม้า (HP) จัดเก็บในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่า

4) ความจุกระบอกสูบเกิน 3,000 c.c. หรือมีกำลังเครื่องยนต์เกิน 220 แรงม้า (HP) จัดเก็บในอัตราร้อยละ 50 ของมูลค่า

สำหรับรถตู้บรรทุกไม่มีลักษณะของการใช้ในการขนส่งคนโดยสาร ตามนิยาม “รถยนต์โดยสาร” ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 แก้ไขโดยตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2534 มีใช้รถยนต์ที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

โดยที่การจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า มีช่องว่างของกฎหมาย มีการหลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีหรือเสียภาษีในอัตราที่ต่ำ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2554 เห็นควรให้ระงับการจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า กรมการขนส่งทางบก จึงได้เสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า พ.ศ. ให้งดรับจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน รถยนต์นั่งส่วนบุคคล เกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน รถบรรทุกส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ขณะที่เขียนเรื่องนี้ ร่างกฎกระทรวงได้ผ่าน ครม. แล้ว)

เรื่องที่ 4

การดำเนินการทางทะเบียนรถของพี่เยาว์ พระภิกษุ

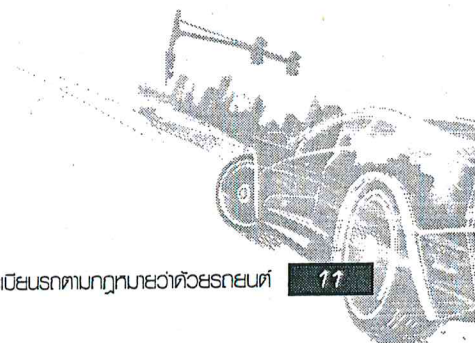
ในการปฏิบัติงานด้านทะเบียนรถ ท่านอาจจะต้องรับเรื่อง การจดทะเบียนรถ หรือรับโอนรถ ซึ่งเจ้าของรถผู้ยื่นขอจดทะเบียน หรือผู้รับโอน เป็นผู้เยาว์ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นพระภิกษุ นายทะเบียนที่ไม่เคยผ่านการพิจารณาเรื่องนี้มาก่อนอาจจะมีข้อสงสัยหรือไม่มั่นใจว่า ผู้เยาว์และพระภิกษุ ขั้รถยนต์และจดทะเบียนเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ หรือรับโอนรถได้หรือไม่ ถ้ารับโอนได้จะต้องใช้หลักฐานใดบ้างในการรับจดทะเบียนรถดังกล่าว

ผู้เยาว์ซึ่งอายุยังไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์ ยังไม่ได้สมรสกันโดยชอบ ด้วยกฎหมาย (จดทะเบียนสมรส) ก่อนอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ตามกฎหมายไทยแล้ว บุคคลนั้นถูกจำกัดความสามารถในการทำนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 21 “ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใด ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน การใดที่ผู้เยาว์ได้ทำลงปราศจากความยินยอมเช่นนั้น เป็นโมฆะ เว้นแต่ จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น” ดังนั้น ในการจดทะเบียนรถ ของผู้เยาว์จึงควรมีหลักฐานการได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองของผู้เยาว์ ซึ่งเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ตามกฎหมายผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ ได้แก่ ผู้ใช้อำนาจปกครอง คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง คือบุคคลที่ถูก แต่งตั้งขึ้นเพื่อปกครองผู้เยาว์

แต่การจำกัดความสามารถของผู้เยาว์ก็ยังมีข้อยกเว้นตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 24 ผู้เยาว์นั้นได้ทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการสมแก่นานารูปแห่งตน และเป็นการอันจำเป็นในการดำรงชีพตามสมควร การแจ้งโอนรถยนต์ประเด็นกรณีใดเป็นการทำการตามฐานานุกรมของผู้เยาว์ ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงว่าผู้เยาว์อายุเท่าใด มีอาชีพหรือทำธุรกิจแล้วหรือไม่ และ รถนั้นเป็นรถอะไร มีราคาแพงหรือไม่ เหมาะสมจำเป็นต่อการดำรงชีพของผู้เยาว์ หรือไม่ หากเข้าข่ายก็ไม่ต้องใช้หลักฐานความยินยอมของผู้ปกครอง และผู้เยาว์

อายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 กำหนดให้ต้องทำบัตรประชาชน ดังนั้น ในการดำเนินการทางทะเบียนรถของผู้เยาว์ ซึ่งมีอายุ 7 ปีขึ้นไป ต้องมีหลักฐานภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนด้วย

สำหรับพระภิกษุ เป็นบุคคลย่อมมีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่มีกฎหมายห้ามพระภิกษุทำนิติกรรมสัญญา พระภิกษุจึงสามารถซื้อขายรถยนต์ นำมาขึ้นขอจดทะเบียนรถได้ แต่พระภิกษุได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน โดยกฎกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2548 ถ้าหากพระไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนในการจดทะเบียนรถพระภิกษุสามารถใช้ใบสุทธิเป็นหลักฐานประจำตัวเจ้าของรถได้

เรื่องที่ 5

การจดทะเบียนรถของนิติบุคคล มูลนิธิ สมาคม วัด

การจดทะเบียนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ผู้มีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์จะต้องมีสถานะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล หากเป็นร้านค้าหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลจะจดทะเบียนรถเป็นชื่อของร้านค้าหรือชื่อกลุ่มบุคคลไม่ได้ ต้องจดทะเบียนในนามของบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม และการจัดเก็บภาษีรถประจำปีต้องจัดเก็บในฐานะบุคคลธรรมดา

รถของส่วนราชการก็ต้องจดทะเบียนในชื่อของหน่วยงานที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือที่มีฐานะเทียบเท่ากรม หากมีชื่อเป็นอย่างอื่นต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ในกรณีเป็นหน่วยงานย่อยในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม จะยื่นขอจดทะเบียนรถโดยจดทะเบียนเป็นชื่อของหน่วยงานย่อยไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะหน่วยงานย่อยในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การจดทะเบียนจะต้องจดทะเบียนโดยใช้ชื่อของกระทรวง ทบวง กรม ต้นสังกัด และบันทึกชื่อหน่วยงานย่อยต่อท้าย เช่น กรมการขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งจังหวัด.....

การจดทะเบียนรถของบริษัทและห้างหุ้นส่วน การจัดตั้งบริษัทต้องจดทะเบียนจึงมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทจึงเป็นนิติบุคคลแน่นอน แต่ห้างหุ้นส่วนจะมีทั้งที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล การจดทะเบียนรถจึงต้องตรวจสอบให้ชัดเจนว่ามีการจดทะเบียนห้างหรือไม่ ซึ่งห้างหุ้นส่วนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญ

ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องจดทะเบียน แต่ห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ การตรวจสอบว่าเป็นห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนมีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ สามารถตรวจสอบได้ โดยห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนจะมีหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนของกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามาแสดง

หากเป็นห้างที่ไม่จดทะเบียนก็จะมีหลักฐานการจดทะเบียนพาณิชย์ หลักฐานการจดทะเบียนร้านค้า และหลักฐานบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี มาแสดงการจดทะเบียนรถของห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งเป็นนิติบุคคล กับห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล จะแตกต่างกันดังนี้

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ต้องจดทะเบียนในชื่อบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของรถ โดยผู้เป็นหุ้นส่วนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม การใช้ที่อยู่ต้องให้ผู้เป็นหุ้นส่วนตกลงว่าจะใช้ที่อยู่ของหุ้นส่วนคนใด ในกรณีต้องบันทึกชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์หลายคนซึ่งช่องบันทึกไม่เพียงพอ อาจแก้ไขปัญหาโดยการบันทึกชื่อหุ้นส่วนเพียงคนเดียว แล้วบันทึกชื่อห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนวงเล็บต่อท้ายในช่องผู้ถือกรรมสิทธิ์ และควรบันทึกรายละเอียดไว้ในบันทึกรายการของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ทราบว่ามีผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมไว้ด้วยเพื่อให้นายทะเบียนมีข้อมูลประกอบการพิจารณาในการแจ้งโอนรถยนต์คันนั้น ๆ ต่อไป การจัดเก็บภาษีรถประจำปีสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รย.1) จะจัดเก็บภาษีในอัตราบุคคลธรรมดา เนื่องจากผู้ถือกรรมสิทธิ์ไม่เป็นนิติบุคคล

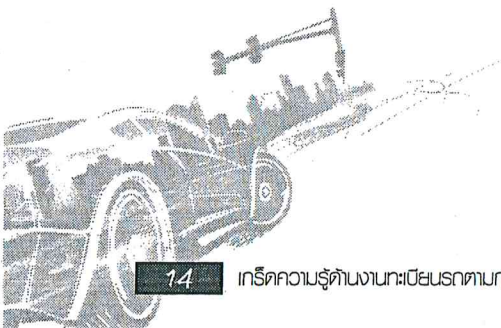
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัดและห้างหุ้นส่วนสามัญ จดทะเบียนซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคล การจดทะเบียนรถจะจดทะเบียนเป็นชื่อห้างนั้น ๆ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์การจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รย.1) จะจัดเก็บภาษีประจำปีในอัตรา 2 เท่า มูลนิธิ สมาคม ที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 122 และมาตรา 83 การตรวจสอบกรรมการผู้ที่มีอำนาจลงนามผูกพันมูลนิธิ สมาคม สามารถตรวจสอบได้จากข้อบังคับของมูลนิธิและสมาคม

วัดมีสองอย่าง ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ได้แก่ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ และบัญญัติให้วัดเป็นนิติบุคคล ให้เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาคือ วัดที่มีอุโบสถเป็นที่ทำสังฆกรรม คำว่าวิสุงคามสีมา หมายถึง เขตที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่สงฆ์เป็นที่สร้างโบสถ์ สำนักสงฆ์จึงไม่มีอุโบสถ

การจดทะเบียนรถของวัดและสำนักสงฆ์ เนื่องจากสำนักสงฆ์เป็นวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 จึงสามารถ จดทะเบียนเป็นชื่อวัดและสำนักสงฆ์ได้ ในการจดทะเบียนการโอนรถให้วัดควร สอบถามผู้ยื่นขอจดทะเบียนและตรวจสอบหลักฐานการได้มาของรถให้ชัดเจนว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของรถ หรือเป็นการยกรถให้ใครเป็นของวัดหรือเป็นของเจ้าอาวาส เพราะจะมีผลต่อการโอนกรรมสิทธิ์รถคันนั้น ๆ ในต่อไป

สำหรับไวยาวัจกร จะมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีทรัพย์สินของวัด ตามข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ไวยาวัจกร จะมีอำนาจหน้าที่จัดการทรัพย์สิน ของวัดได้ต้องมีหนังสือมอบหมายจากเจ้าอาวาส หากไวยาวัจกรมาติดต่อ ดำเนินการทางทะเบียนรถของวัด ก็ควรจะตรวจสอบอำนาจการจัดการของ ไวยาวัจกรด้วย เช่น มีหนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการทางทะเบียนรถของวัด จากเจ้าอาวาส หรือว่ามีหลักฐานได้รับมอบหมายในการจัดการทรัพย์สินของวัด จากเจ้าอาวาส เป็นต้น การพิจารณาก็จะรอบคอบรัดกุมยิ่งขึ้น

เรื่องที่ 6

การแจ้งโอนรถที่ซื้อได้จากการขายทอดตลาดของส่วนราชการ

การโอนรถของส่วนราชการให้กับบุคคลที่ไม่ได้รับยกเว้นการเสียภาษีประจำปี ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 กำหนดให้ใช้หลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

1. ใบคู่มือจดทะเบียนรถ
2. หนังสือแจ้งการโอนจากส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นภาษีประจำปี
3. หลักฐานการได้มาของรถ เช่น ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น
4. หลักฐานประจำตัวของผู้รับโอน ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

หลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอโอนดังกล่าวประกอบด้วย หลักฐานแหล่งที่มา คือ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ แสดงว่าเป็นรถที่จดทะเบียนไว้แล้ว มีแหล่งที่มาการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ผลิตหรือประกอบรถในประเทศถูกต้อง หลักฐานการได้มา คือ หนังสือแจ้งการโอนรถของส่วนราชการและใบเสร็จรับเงิน และหลักฐานแสดงสถานะของเจ้าของรถผู้รับโอน ได้แก่ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล สำหรับยืนยันฐานะบุคคลมีตัวตนถูกต้องเป็นผู้รับโอนจริง

การขายทอดตลาดของส่วนราชการในบางกรณีไม่มีใบคู่มือจดทะเบียนรถมอบให้ผู้ซื้อรถได้จากการขายทอดตลาด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ ส่วนราชการขายรถของตนเองในลักษณะเป็นซาก และส่วนราชการขายทอดตลาดรถของบุคคลอื่นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น กรณีดังกล่าวนี้ จะต้องทำหนังสือทวงถามไปยังเจ้าของรถ เพื่อให้จัดส่ง

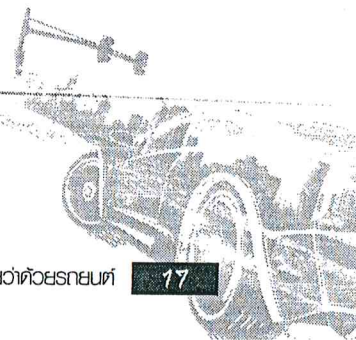
ใบคู่มือจดทะเบียนรถให้นายทะเบียนนำไปใช้ดำเนินการทางทะเบียนรถคันนั้น ๆ
ต่อไป อาจมีผู้สงสัยว่านายทะเบียนจะอ้างอำนาจหรือข้อกฎหมายใด คำตอบคือ
อ้างอิงอำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนด
ให้ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งการโอนรถที่จดทะเบียนแล้วต่อนายทะเบียน
การอธิบายให้ผู้สงสัยเข้าใจท่านต้องอธิบายหลักการข้อกฎหมายว่า มาตรา 17
กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของรถต้องแจ้งโอน กล่าวคือ ต้องดำเนินการให้มี
การเปลี่ยนแปลงชื่อเจ้าของรถในรายการจดทะเบียนรถให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน
เมื่อระเบียบทางราชการกำหนดให้ใช้ใบคู่มือจดทะเบียนรถเป็นหลักฐานประกอบ
การแจ้งโอน เจ้าของรถจึงต้องส่งใบคู่มือจดทะเบียนรถให้นายทะเบียนสำหรับ
ดำเนินการทางทะเบียน การทำหนังสือทวงถามให้จัดส่งใบคู่มือจดทะเบียนให้แก่
นายทะเบียนดังกล่าว ควรต้องกำหนดระยะเวลาไว้ในหนังสือด้วยว่าให้จัดส่ง
ให้นายทะเบียนภายในวันใด เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้วเจ้าของรถไม่จัดส่ง
ใบคู่มือจดทะเบียนรถมาให้ นายทะเบียนก็จะดำเนินการออกประกาศยกเลิก
ใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับนั้น ๆ แล้วออกใบคู่มือจดทะเบียนรถใหม่ เพื่อใช้
ดำเนินการทางทะเบียนรถคันนั้น ๆ ต่อไป

การแจ้งโอนรถซึ่งส่วนราชการที่ได้รับยกเว้นภาษีเป็นเจ้าของรถให้กับ
บุคคลที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษี ให้คำนวณภาษีประจำปี นับแต่วันที่ลงในหนังสือแจ้ง
การโอนรถ ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการทางทะเบียน
และภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ข้อ 37 ในกรณีแจ้งโอนเกิน
15 วัน ต้องชำระค่าปรับมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
พร้อมจัดเก็บเงินเพิ่ม การจัดเก็บภาษี ประจำปี ไม่ต้องเปลี่ยนรอบปีภาษี เก็บตาม
รอบปีภาษีเดิม เพราะเป็นการจัดเก็บภาษีในระหว่างปีซึ่งเจ้าของรถต้องเสียภาษี
เพิ่มขึ้น ตามนัยมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ไม่ใช่
เป็นการเสียภาษีประจำปีของปีถัดไป

Ex. ในกรณีรอบภาษีสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม 2554 และหนังสือ
ราชการออกวันที่ 1 เมษายน 2554 ต้องเก็บภาษีตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2554
ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2554 ตามรอบภาษีเดิม โดยคำนวณเป็นวัน และในปี
ต่อไปจัดเก็บล่วงหน้าคราวละ 1 ปี

การแจ้งโอนรถที่จดทะเบียนแล้วเกินกำหนด 15 วันนับแต่วันโอน
มีความผิดตามมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 โทษปรับ
เป็นโทษทางอาญา ส่วนราชการไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับ

เรื่องที่ 7

การโอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ กรณีเปลี่ยนผู้ครอบครองรถ หรือมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ เก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการหรือไม่

หลักเกณฑ์การเก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการ

1. การเก็บค่าแก้ไขรายการได้ ต้องมีการแก้ไขรายการที่จดทะเบียน คือ รายการตัวรถและรายการเจ้าของรถ การแก้ไขรายการบันทึกเจ้าหน้าที่ โดยไม่มีการแก้ไขรายการทางทะเบียนรถและเจ้าของรถ ไม่เก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการ

2. การแก้ไขรายการทางทะเบียนรถ แบ่งได้เป็น 2 กรณี ได้แก่

2.1 เจ้าของรถประสงค์ขอแก้ไขรายการทางทะเบียนรถ เช่น การแก้ไขชื่อ สกุล ที่อยู่ เป็นต้น

2.2 กฎหมายหรือระเบียบทางราชการกำหนดให้เจ้าของรถต้องยื่นคำขอแก้ไขรายการทางทะเบียน ได้แก่ การเปลี่ยนสีรถ เปลี่ยนเครื่องยนต์ การเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้ เป็นต้น

3. วิธีการแก้ไขรายการในใบคู่มือจดทะเบียนรถ โดยการขีดข้อความที่แก้ไข เขียนข้อความใหม่ และเซ็นชื่อนายทะเบียนกำกับ บันทึกการแก้ไขรายการในหน้าบันทึกรายการเจ้าหน้าที่

4. เก็บค่าธรรมเนียมรถยนต์ 55 บาท รถจักรยานยนต์ 15 บาท คือ ค่าขอ 5 บาท และค่าแก้ไขรายการ รถยนต์ 50 บาท รถจักรยานยนต์ 10 บาท

สิ่งที่ไม่ถือเป็นการแก้ไขรายการ และไม่เก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการ ได้แก่

1. การพิมพ์ขึ้นหน้าใหม่ โดยไม่มีการขีดข้อความที่แก้ไข เขียนข้อความใหม่ และเซ็นชื่อนายทะเบียนกำกับ บันทึกการแก้ไขรายการในหน้าบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ในใบคู่มือจดทะเบียนรถ

2. การแก้ไขหรือบันทึกในหน้ารายการบันทึกเจ้าหน้าที่

Ex.1 โอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ

กรณีผู้เช่าซื้อเปลี่ยนชื่อ สกุล ที่อยู่ (ผู้เช่าซื้อคนเดิม) หลักฐานการแก้ไขชื่อ สกุล และที่อยู่ เป็นหลักฐานยืนยันว่าเป็นคน ๆ เดียวกัน การบันทึกรายการทางทะเบียนและเจ้าของรถจะขึ้นหน้าใหม่ ไม่มีการแก้ไขรายการในหน้าเดิม จึงไม่มีการแก้ไขรายการทางทะเบียน ไม่เก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการ

แต่การเปลี่ยนภูมิลำเนาที่อยู่เป็นจังหวัดใหม่ และต้องการใช้รถในจังหวัดเดิม (ไม่เปลี่ยนทะเบียน) ต้องยื่นคำขอใช้รถด้วย

แต่หากว่าเป็นความประสงค์ของเจ้าของรถเองที่ต้องการขอให้นายทะเบียนแก้ไขรายการทางทะเบียน เจ้าของรถต้องยื่นคำขอแก้ไขรายการทางทะเบียน และนายทะเบียนจะต้องขีดฆ่า แก้ไข เช่นชื่อกำกับ ในหน้ารายการเดิม พร้อมบันทึกการแก้ไขในบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ และเก็บค่าธรรมเนียม แล้วจึงบันทึกรายการโอนในหน้าใหม่ต่อไป

Ex.2 โอนรถตามสัญญาเช่าซื้อโดยเปลี่ยนผู้ครอบครอง (เปลี่ยนตัวผู้เช่าซื้อ)

กรณีมีการเปลี่ยนตัวผู้เช่าซื้อในระหว่างเช่าซื้อรถ เพื่อให้มีข้อมูลการได้มาของรถคันนั้นมีความชัดเจนและต่อเนื่อง สามารถตรวจสอบได้ว่าเหตุใดผู้ครอบครองรถจึงไม่มีชื่อเป็นเจ้าของรถภายหลังมีการชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว กรณีนี้ จึงควรให้ยื่นคำขอแก้ไขผู้ครอบครองรถเพื่อจะได้แก้ไขรายการทางทะเบียน และบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ไว้เป็นหลักฐาน และการแก้ไขรายการทางทะเบียนดังกล่าว นายทะเบียนจะต้องขีดฆ่า แก้ไข เช่นชื่อกำกับ ในหน้ารายการเดิม พร้อมบันทึกการแก้ไขในรายการบันทึกเจ้าหน้าที่ และเก็บค่าธรรมเนียม แล้วจึงบันทึกรายการโอนในหน้าใหม่ต่อไป

Ex.3 โอนรถที่มีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ

การดำเนินการทางทะเบียนรถที่มีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ มีระเบียบที่สามารถนำมาอ้างอิงเทียบเคียง ได้แก่ ระเบียบกรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถ และการแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2554 ซึ่งกำหนดให้เจ้าของรถที่แจ้งไม่ใช้รถตลอดไปสำหรับรถที่บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ และติดตามรถคืนมาไม่ได้ ต้องยื่นคำขอแก้ไขรายการผู้ครอบครองรถด้วย ดังนั้น ในการแจ้งโอนรถซึ่งมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อก็ต้องให้เจ้าของรถ ยื่นคำขอแก้ไขรายการผู้ครอบครองรถและนำรถมาตรวจสอบด้วย

Ex.4 โอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ เดิมทำสัญญาเช่าซื้อไว้ ต่อมา มีการบอกเลิกสัญญาแล้วนำรถกลับมาขายต่อให้คนเดิม

กรณีดังกล่าวมีการบอกเลิกสัญญาต้องยื่นคำขอแก้ไขรายการ ผู้ครอบครองรถ (เพื่อบันทึกการบอกเลิกสัญญา) และการแจ้งโอนรถ กรณีนี้ ไม่ถือเป็นการโอนตามสัญญาเช่าซื้อ เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อสิ้นสุดไปนับแต่วัน บอกเลิกสัญญาแล้ว และในภายหลังมีการขายรถให้กับผู้เช่าซื้อเป็นสัญญาซื้อขาย การแจ้งโอนจึงต้องนำรถมาตรวจสอบ ในกรณีรถเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รย.1) หากเจ้าของรถผู้โอนเป็นนิติบุคคลจะต้องพิจารณาจัดเก็บภาษี 2 เท่า ตั้งแต่วันที่บอกเลิกสัญญา

Ex.5 ปัจจุบันไม่ใช่ทะเบียนบ้านแล้ว ถ้ามีการแก้ไขที่อยู่ต้องแนบ ทะเบียนบ้านหรือไม่ และต้องเก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขหรือไม่

ถ้าข้อมูลที่เชื่อมโยงจากทะเบียนราษฎร์ไม่ตรงกับในบัตรประจำตัว ประชาชนเนื่องจากเจ้าของรถย้ายที่อยู่ และเจ้าของรถประสงค์ขอแก้ไขรายการ เจ้าของรถ โดยยื่นคำขอแก้ไขรายการให้นำสำเนาทะเบียนบ้านมาประกอบ และเก็บค่าธรรมเนียมการขอแก้ไข แต่ถ้าที่อยู่ไม่ตรงเนื่องจากเป็นการเปลี่ยน โดยทางราชการ เช่น ทางราชการกำหนดเขตพื้นที่ใหม่ หรือกำหนดเลขที่บ้านใหม่ เป็นต้น กรณีนี้ไม่เก็บค่าธรรมเนียมการขอแก้ไข และในกรณีเป็นการแจ้งโอนรถ และที่อยู่ผู้โอนเปลี่ยนไป กรณีนี้ไม่ต้องให้แก้ไขรายการที่อยู่ เนื่องจากต้องบันทึก รายการเจ้าของรถเป็นผู้รับโอนโดยการขึ้นหน้าใหม่

เรื่องที่ 8

การประเมินราคาการจดทะเบียนใหม่เพื่อชำระอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรทำได้หรือไม่

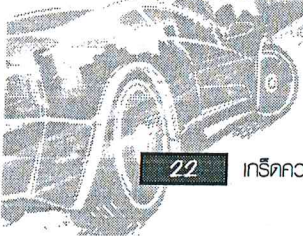
การขาย ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์รถ เอกสารใบรับเงินต้องปิดอากรแสตมป์ ตามบัญชีอากรแสตมป์แห่งประมวลรัษฎากร “ข้อ 28 (ค) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ ในยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น ผู้ออกใบรับมีหน้าที่ต้องเสียอากร” แต่ไม่รวมถึงใบรับที่ต้องเสียภาษีการค้าตามหมวด 4 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร เช่น การนำรถยนต์เก่าไปแล้วเข้ามาขายครั้งแรกหลังจากนำเข้า (หนังสือที่ คค 0301/08625 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2531 และหนังสือที่ คค 0310/ว.3 วันที่ 10 มกราคม 2532) และเมื่อได้มีการประกาศใช้บังคับภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว (พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมา) เอกสารใบรับซึ่งได้มีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะได้รับยกเว้นไม่ต้องปิดอากรแสตมป์

การซื้อขายรถผู้ขายจึงมีหน้าที่ต้องเสียอากร เว้นแต่ผู้ขายอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและออกใบกำกับภาษีมาแสดงประกอบคำขอ หรือผู้ขายได้รับยกเว้นอากร เช่น กระทรวง ทบวง กรม ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การเคหะแห่งชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล บุคคลในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล เป็นต้น (ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.rd.go.th)

การซื้อขายรถยนต์ที่ยังไม่จดทะเบียนเมื่อนำมาขึ้นขอจดทะเบียนข้างตราชวงสภาพรถจะดำเนินการประเมินราคาเพื่อเสียอากรแสตมป์ได้หรือไม่ ในข้อ 5 แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับชำระและก็นำส่งค่าอากรแสตมป์กรณีจดทะเบียนรถและล้อเลื่อน พ.ศ. 2532 กำหนดตราสารที่จะรับชำระค่าอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์เป็นตัวเงินไว้ คือ ตราสารที่ออกก่อน หรือในวัน

รับจดทะเบียนหรือแจ้งโอนกรรมสิทธิ์ ดังนั้น การยื่นขอจดทะเบียนรถใหม่ ซึ่ง
ตราสารการซื้อขายรถยังไม่ได้เสียอากร ช่างตรวจสอบสภาพรถสามารถประเมินราคา
รถจดทะเบียน เพื่อจัดเก็บเงินค่าอากรแสตมป์หรือปิดอากรแสตมป์ได้ หลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการประเมินราคารถ (ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ หนังสือที่ คค 0310/ว.12
วันที่ 17 มีนาคม 2537) นอกจากนี้ กรมการขนส่งทางบกยังได้มีหนังสือที่
คค 0310/ว 46 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2538 ชักข้อความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ
การใช้ใบกำกับภาษี และใบเสร็จรับเงินในการจดทะเบียนรถใหม่ไว้ในข้อ 3 ว่า
ใบกำกับภาษีซึ่งผู้จำหน่ายได้ระบุรายการราคาซื้อขายและภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ให้ใช้
เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการทางทะเบียนได้โดยไม่ต้องประเมินราคารถ
ถ้าใบกำกับภาษีไม่มีรายการจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ถือว่าเป็นใบกำกับภาษี
ที่สมบูรณ์ กรณีนี้ ให้ทำการประเมินราคารถปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร
ต่อไป เป็นอันยุติได้ว่าการจดทะเบียนรถใหม่ก็ประเมินราคาเพื่อชำระอากรแสตมป์ได้

แต่การประเมินราคารถจดทะเบียนเพื่อปิดอากรแสตมป์ นั้น มีกรณี
ที่กรมสรรพากรตอบข้อหารือกรมการขนส่งทางบก กรณี ผู้นำเข้ารถยนต์เก่า
ใช้แล้วจากต่างประเทศเข้ามา และได้เสียภาษีการนำเข้าถูกต้องแล้ว ต่อมา
ผู้นำเข้าได้ขายรถยนต์นั้นให้ผู้อื่นไป เป็นการขายครั้งแรกหลักจากนำเข้า ใบรับ
จากการขายนี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ ตามลักษณะตราสาร 28. ใบรับ
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากรแสตมป์ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ตามหนังสือที่
กค 0802/15164 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2531 (หนังสือที่ คค 0310/08625
ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2531) แต่ถ้าผู้นำเข้านำรถมาจดทะเบียนในนามของ
ตนเองแล้ว หลังจากนั้นได้ขายให้กับบุคคลอื่นไป การจดทะเบียนในนามตนเอง
ถือว่าเป็นการขายครั้งแรกไปแล้ว การขายให้บุคคลอื่นต่อมาถือเป็นการขาย
ครั้งที่สอง ใบรับที่ออกให้จากการขายนี้ต้องปิดอากรแสตมป์ ตามลักษณะ
ตราสาร 28 (ค) แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ หนังสือที่ คค 0310/ว 3 ลงวันที่
10 มกราคม 2532

เรื่องที่ 9

การประเมินราคารถที่โอนกรรมสิทธิ์เพื่อชำระอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากร

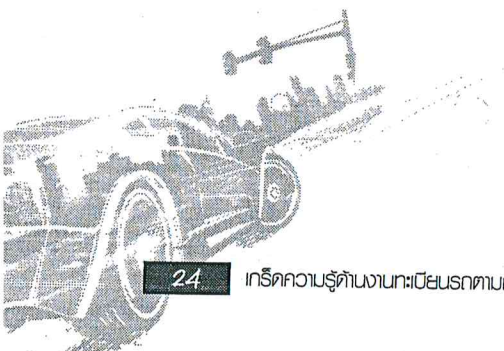
การพิจารณาว่า รถที่แจ้งโอนกรรมสิทธิ์ต้องปิดอากรแสตมป์ในใบรับหรือไม่ นายทะเบียนส่วนมากจะยึดหลักว่า ถ้าผู้โอนไม่ใช่ผู้ได้รับยกเว้นอากร และระหว่างผู้โอนและผู้รับโอนไม่มีความสัมพันธ์เป็นพ่อ แม่ ลูก สามี และภรรยา แล้วจะต้องประเมินราคารถเพื่อชำระอากรแสตมป์เป็นตัวเงิน หรือปิดอากรแสตมป์ ซึ่งหลักดังกล่าวไม่ถูกต้องทั้งหมด เพราะบางกรณี ก็มีการซื้อขายรถระหว่างพ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา การจะประเมินอากรหรือไม่จึงต้องพิจารณาในลำดับแรกก่อนว่า มีการซื้อขายรถหรือไม่ ถ้าซื้อขายต้องประเมินอากรยกเว้นกรณี ผู้ขายได้รับยกเว้นอากร หรือมีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มไปแล้ว การเก็บค่าอากรมีหลักเกณฑ์ตามบัญชีอากรแสตมป์ประมวลรัษฎากร คือ การซื้อขายยานพาหนะ ผู้ออกใบรับมีหน้าที่ต้องชำระในอัตราตั้งแต่ 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท ต่อ 1 บาท หรือจะคำนวณจากร้อยละ 0.5 ของราคาซื้อขาย ดังนั้น หลักในการประเมินราคารถที่โอนกรรมสิทธิ์เพื่อชำระหรือปิดอากรแสตมป์ ต้องพิจารณาว่า เป็นการซื้อขายหรือยกให้

1. กรณีเป็นการซื้อขายรถ ไม่ว่าผู้โอนและผู้รับโอนจะเกี่ยวข้องเป็นพ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา ก็ต้องชำระอากร เว้นแต่ผู้ออกใบรับ (ผู้ขาย) เป็นผู้ได้รับยกเว้นอากร ฉะนั้น การแจ้งโอนระหว่างพ่อกับลูก สามีกับภรรยา จึงต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าเป็นการซื้อขายหรือยกให้ ถ้าหากซื้อขายก็ต้องประเมินอากร

2. กรณียกให้ จะเชื่อได้อย่างไรว่าเป็นการยกให้กันจริง ต้องใช้ข้อสันนิษฐานที่ยอมรับได้ คือ พ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา หากมีความเกี่ยวพันเป็นพ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา ก็ยอมรับได้ ไม่ต้องเก็บค่าอากร

3. ถ้าไม่ใช่พ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา และอ้างว่ายกให้ ต้องมี
ข้อเท็จจริงหรือหลักฐานพิสูจน์ว่ามีการยกให้จริง เช่น มีการลงข่าวสื่อสารมวลชน
หรือผู้รับโอนเป็นวัด มูลนิธิการกุศล ส่วนราชการ เป็นต้น

4. ในกรณีที่นายทะเบียนประเมินราคาเพื่อให้ชำระอากรแล้ว
มีการโต้แย้งการประเมินอากร ประมวลรัษฎากรกำหนดให้อุทธรณ์ได้ตาม
มาตรา 115 แห่งประมวลรัษฎากร ถ้าหากนายทะเบียนประเมินราคารถ
ให้เจ้าของรถชำระอากรหรือปิดอากรแสตมป์แล้วเจ้าของรถโต้แย้ง ก็ต้องแนะนำให้
เจ้าของรถยื่นอุทธรณ์ตามมาตรา 115 แห่งประมวลรัษฎากร หากเจ้าของรถ
ทำหนังสือคัดค้านมาถึงนายทะเบียน นายทะเบียนก็ต้องทำหนังสือส่งเรื่องไปยัง
กรมสรรพากรต่อไป

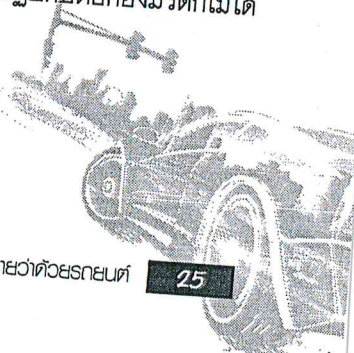

เรื่องที่ 10

การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ต้องแนบใบมรณบัตรหรือไม่

ผู้จัดการมรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกิดจากศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาแต่งตั้งตามมาตรา 1714 และผู้ทำพินัยกรรม ตั้งตามมาตรา 1715 ผู้จัดการมรดกมีสิทธิและหน้าที่ที่จะทำการอันจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งแจ้งชัดหรือโดยปริยายแห่งพินัยกรรม และเพื่อจัดการมรดกโดยทั่วไป หรือเพื่อแบ่งปันทรัพย์มรดก ตามมาตรา 1719 ซึ่งตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ก็ได้กำหนดให้ใช้หลักฐานประกอบคำขอโอน แยกไว้ชัดเจน โดยการโอนรถโดยการรับมรดกมีพินัยกรรม กำหนดไว้ในข้อ 34 (3) (ข) และการโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกกำหนดไว้ในข้อ 34 (4) (ข)

การแจ้งโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ข้อ 34 (4) ต้องใช้หลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายใบมรณบัตร แต่โดยที่ในการร้องขอต่อศาลให้แต่งตั้งผู้จัดการมรดกในชั้นการพิจารณาของศาล มีการยื่นหลักฐานใบมรณบัตรให้ศาลพิจารณาแล้ว ดังนั้น ในการแจ้งโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก นายทะเบียนอาจใช้ดุลพินิจให้ไม่ต้องแนบภาพถ่ายใบมรณบัตรประกอบคำขอโอนก็ได้ แต่มีข้อสังเกตว่า ผู้จัดการมรดกจะทำได้กรณีที่มีส่วนได้เสีย หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดกไม่ได้ เว้นแต่พินัยกรรมจะอนุญาตหรือได้รับอนุญาตจากศาล

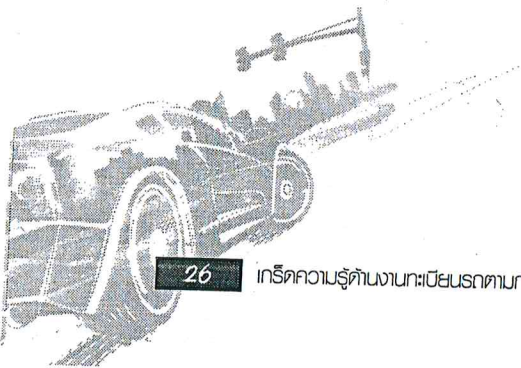
เรื่องที่ 11

การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก

ต้องปิดอากรแสตมป์หรือไม่

การแจ้งโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก ในกรณีผู้จัดการมรดกเป็นผู้รับโอนรถ จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยว่า เป็นการรับโอนในฐานะทายาทผู้รับมรดก หรือเป็นการจัดการมรดก หรือเป็นการซื้อรถยนต์เพื่อนำเงินไปแบ่งปันให้ทายาท เนื่องจากมีผลต่อการประเมินอากรแสตมป์ และการบันทึกรายการทางทะเบียน การรับโอนในฐานะทายาทผู้รับมรดกไม่มีการซื้อขายไม่ต้องเสียอากรการโอนเพื่อจัดการมรดกไม่มีการซื้อขายก็ไม่ต้องเสียอากร แต่ต้องบันทึกให้ชัดเจนว่าเป็นโอนเพื่อจัดการมรดก แต่ถ้าผู้จัดการมรดกซื้อรถยนต์เพื่อนำเงินไปแบ่งปันให้ทายาท กรณีนี้ เป็นการขายต้องเสียอากรต้องประเมินราคาารถ

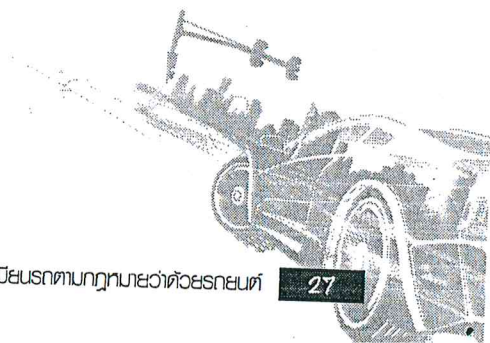
กรณีผู้จัดการมรดกรับโอนรถเป็นชื่อของตนเองเพื่อจัดการมรดก ไม่ใช้การซื้อขายรถและไม่ใช้รับโอนในฐานะทายาทหรือผู้รับมรดกตามพินัยกรรม การบันทึกในหน้ารายการเจ้าของรถควรระบุต่อท้ายชื่อเจ้าของรถไว้ด้วยว่า “ในฐานะผู้จัดการมรดก” พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดไว้ในรายการบันทึกเจ้าหน้าที่ให้ชัดเจนว่า เป็นการจัดการมรดก เพื่อให้นายทะเบียนใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในคราวแจ้งโอนรถครั้งต่อไป

เรื่องที่ 12

การโอนรถโดยศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก กรณีรถที่โอนไม่อยู่ในบัญชีทรัพย์สิน โอนได้หรือไม่

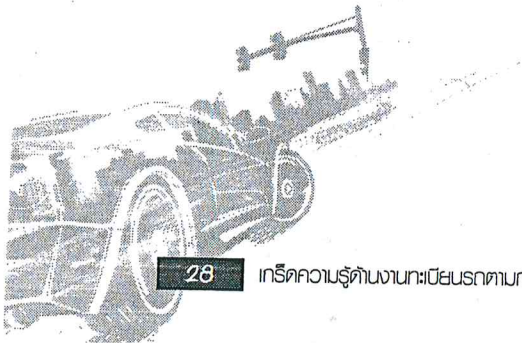
การร้องขอศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดก จะมีการจัดทำบัญชีทรัพย์สิน เพื่อแสดงต่อศาลว่ามีมรดกซึ่งต้องแบ่งปันให้ทายาท มีเหตุจำเป็นต้องตั้งผู้จัดการมรดก และเมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการมรดกแล้ว ผู้จัดการมรดกต้องลงมือจัดทำบัญชีทรัพย์สินมรดกภายในสิบห้าวัน ตามมาตรา 1728 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งในการจัดทำบัญชีทรัพย์สินเพื่อประกอบคำร้องขอจัดตั้งผู้จัดการมรดกต่อศาลในขณะนั้นอาจสืบทรัพย์สินของเจ้ามรดกได้ไม่ครบถ้วน ภายหลังเมื่อศาลแต่งตั้งผู้จัดการมรดกแล้ว ซึ่งผู้จัดการมรดกก็จะดำเนินการสืบทรัพย์สินของเจ้ามรดกและทำบัญชีทรัพย์สิน ซึ่งผู้จัดการมรดกมีอำนาจจัดการได้ทั้งทรัพย์สินมรดกที่ปรากฏในปัจจุบันและที่เกิดขึ้นในภายหน้า เว้นแต่ศาลจะตั้งให้เป็นผู้จัดการมรดกเพื่อการใดโดยเฉพาะ ก็จะมีอำนาจจัดการมรดกเท่าที่ศาลสั่งเท่านั้น ดังนั้น แม้ในบัญชีทรัพย์สินที่ประกอบคำร้องหรือในคำสั่งศาลไม่ได้กล่าวถึงรถยนต์ที่เป็นทรัพย์สินมรดกไว้ ผู้จัดการมรดกก็สามารถดำเนินการแจ้งโอนรถอันเป็นทรัพย์สินมรดกของผู้ตายให้กับทายาทได้

เรื่องที่ 13

การโอนรถของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและบริษัท ต้องถ่ายเอกสารหน้าวัตถุประสงค์หรือไม่

หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท เป็นเอกสารหลักที่ใช้ประกอบการดำเนินการทะเบียนรถ เพื่อยืนยันสถานะเจ้าของรถว่ามีฐานะนิติบุคคล ยังมีสถานภาพอยู่ และการลงชื่อผู้ผันมือกรรมการผู้ใดมีอำนาจลงนาม ผู้ผันนิติบุคคลนั้น ๆ สำหรับวัตถุประสงค์ใช้เพื่อยืนยันว่าห้างหุ้นส่วนและบริษัทนั้น ๆ ประกอบกิจการอะไรได้บ้าง ซึ่งปกติทั่วไปจะต้องมีวัตถุประสงค์ ชื่อ ชาย เช่า ให้เช่าสิ่งหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ตามแบบการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท และในกรณีบริษัทและธนาคาร ซึ่งประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถที่มีการดำเนินการทางทะเบียนรถมานาน ซึ่งเจ้าหน้าที่และประชาชนต่างก็ทราบว่ามีวัตถุประสงค์เช่าซื้อรถอยู่แล้ว ดังนั้น การโอนรถของห้างหุ้นส่วนบริษัทจึงไม่จำเป็นต้องถ่ายเอกสารหน้าวัตถุประสงค์ เว้นแต่เป็นกรณีห้างหุ้นส่วนและบริษัทประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ในชั้นแรกอาจขอตรวจสอบวัตถุประสงค์ให้เช่าซื้อรถด้วย เนื่องจากมีผลกระทบต่ออัตราภาษีรถสำหรับรถยนต์นั่งไม่เกิน 7 คน และถ้าทราบแล้วครั้งต่อไปจะไม่ต้องใช้ก็ได้

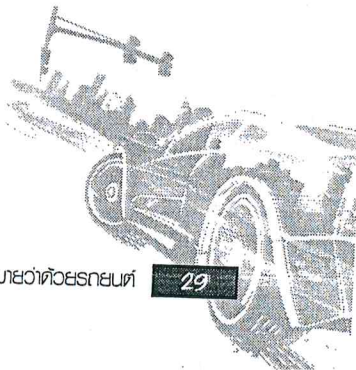
เรื่องที่ 14

การโอนรถกรณีผู้โอนต้องโทხოอยู่ในเรือนจำ
มีภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน มีหนังสือรับรองจากเรือนจำ
ว่าต้องโทხოอยู่จริง สามารถโอนรถได้หรือไม่

กฎกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัว
ประชาชน พ.ศ. 2548 กำหนดบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัว
ประชาชนไว้ ดังนี้

1. สมเด็จพระบรมราชินี
2. พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป
3. ภิกษุ สามเณร นักพรต และนักบวช
4. ผู้มีกายพิการเดินไม่ได้ หรือเป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง
หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
5. ผู้ที่อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย
6. บุคคลซึ่งกำลังศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และไม่สามารถยื่น
คำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้

ผู้ที่อยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมายได้รับการยกเว้นไม่ต้องมี
บัตรประจำตัวประชาชนตามกฎกระทรวงกำหนดบุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้อง
มีบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2548 ดังนั้น ผู้ที่ต้องโทხოอยู่ในเรือนจำจึงเป็น
ผู้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อมีหนังสือรับรองจากเรือนจำ
ว่าต้องโทხოอยู่ ก็มีหลักฐานยืนยันว่าบุคคลนั้นอยู่ในที่คุมขังโดยชอบด้วยกฎหมาย
จึงรับดำเนินการทางทะเบียนโอนรถได้

เรื่องที่ 15

กรณีผู้เช่าซื้อถูกบริษัทฟ้องศาล (ยึดรถ) ต่อมาคดีถึงที่สุด
หรือประนีประนอมยอมความกัน จะมีการจัดเก็บภาษีประจำปี
ในฐานนิติบุคคล สำหรับรถ รย.1 ในช่วงยึดรถ
อยากทราบว่า ภาษีนิติบุคคลเกิดขึ้นเมื่อไรถึงเมื่อไร

อัตราภาษีประจำปีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จะจัดเก็บตามความจุของกระบอกลูบรวมกันของเครื่องยนต์ของรถแต่ละคัน ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 โดยในการจัดเก็บภาษีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รย.1) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของและมีได้ให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อของนิติบุคคลนั้น ให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า กล่าวคือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน ที่นิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อได้นำออกให้เช่าซื้อ การจัดเก็บภาษีประจำปีขึ้นอยู่กับผู้ครอบครองว่ามีผู้เช่าซื้อเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาก็จัดเก็บภาษีประจำปีในอัตราปกติ (บุคคลธรรมดา) หากผู้เช่าซื้อเป็นนิติบุคคลก็จะจัดเก็บภาษีประจำปีในอัตราสองเท่า

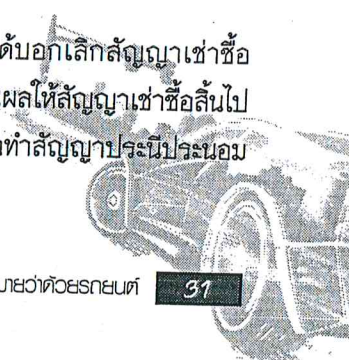
ในระหว่างเช่าซื้อรถหากผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ และฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาบังคับหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ค้างชำระอยู่ได้ โดยในทางปฏิบัติตามข้อกำหนดจะต้องมีการบอกเลิกสัญญา ซึ่งนายทะเบียนสามารถตรวจสอบได้จากคำฟ้องและคำพิพากษา เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาจะทำให้สัญญาเช่าซื้อสิ้นไป อัตราภาษีประจำปีรถยนต์นั่งไม่เกิน 7 คน จะจัดเก็บในอัตรานิติบุคคลเป็น 2 เท่า ตั้งแต่วันบอกเลิกสัญญา กรณีในระหว่างชั้นพิจารณาของศาล คู่ความโจทก์จำเลยตกลงกันได้และทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และศาลได้พิพากษาตามยอม การประนีประนอมยอมความเป็นการเกิดสัญญาใหม่ขึ้น คือ สัญญาประนีประนอมยอมความ

ซึ่งจะต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา ไม่ใช่ตามสัญญาเช่าซื้อเดิม ดังนั้น จึงต้องเก็บภาษีประจำปีนิติบุคคล แต่ในคำพิพากษาศาลฎีกาตามสัญญาประนีประนอมยอมความศาลจะมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมที่คู่ความตกลงกัน จึงไม่มีข้อเท็จจริงปรากฏในคำพิพากษามีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อเมื่อใด นายทะเบียนต้องขอหลักฐานการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อจากเจ้าของรถ เพื่อจะได้พิจารณาว่าจะเริ่มจัดเก็บภาษีเพิ่มตั้งแต่วันใด

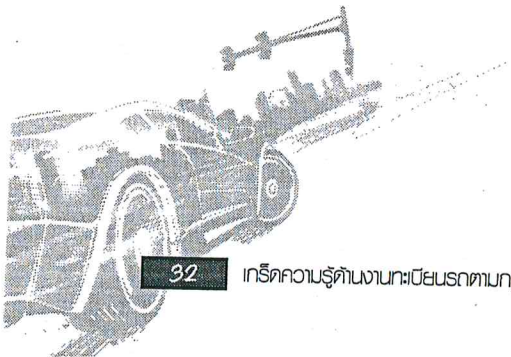
การจัดเก็บภาษีเพิ่มดังกล่าวเริ่มจากวันที่บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อจนถึงวันใด จะเป็นวันที่ศาลมีคำพิพากษาศาลฎีกาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือเก็บภาษีประจำปีในอัตรานิติบุคคลไปจนกระทั่งมีการแจ้งโอนรถเป็นของบุคคลธรรมดา ตัวอย่างเช่น

Ex. รถยนต์หมายเลขทะเบียน ภค 8855 กรุงเทพมหานคร บริษัทสถาบันการเงินได้ให้นายชาญเช่าซื้อ และนายชาญได้ค้างชำระค่าเช่าซื้อติดต่อกัน 3 งวด บริษัทสถาบันการเงินมีหนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2553 และฟ้องร้องต่อศาลให้นายชาญชำระหนี้ค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระ ในระหว่างการพิจารณาบริษัทสถาบันการเงินและนายชาญได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยนายชาญจะชำระหนี้ที่ค้าง และผ่อนชำระค่ารถเป็นงวด ๆ ต่อไปจนครบตามสัญญาเช่าซื้อเดิม และศาลได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2553 ต่อมาผู้เช่าซื้อได้ผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความครบถ้วนเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2554 และมาดำเนินการแจ้งโอนในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 รถคันดังกล่าวครบกำหนดอายุภาษีประจำปีวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 จะต้องจัดเก็บภาษีประจำปีอย่างไร

ตามข้อเท็จจริงบริษัทสถาบันการเงิน ได้บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อรถยนต์คันดังกล่าว เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2553 เป็นผลให้สัญญาเช่าซื้อสิ้นไปตั้งแต่วันที่บอกเลิกสัญญา กรณีที่บริษัทฯ และผู้เช่าซื้อทำสัญญาประนีประนอม

ยอมความให้ผ่อนชำระหนี้เป็นงวดตามสัญญาเช่าซื้อเดิม ไม่ทำให้สัญญาเช่าซื้อเดิมมีผลกลับมาผูกพันคู่สัญญา แต่เป็นการแปลงหนี้ใหม่เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ (เรื่องการชำระหนี้) ดังนั้น การจัดเก็บภาษีประจำปี จึงจัดเก็บเพิ่มนิติบุคคลตั้งแต่วันบอกเลิกสัญญาจนถึงวันครบกำหนดอายุภาษี คือ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 และจัดเก็บภาษีประจำปี 2555 ในอัตราหนึ่งเท่าฐานบุคคลธรรมดา

เรื่องที่ 16

นิติบุคคลขายรถให้กับบุคคลธรรมดาไปแล้วแต่ไม่แจ้งโอนรถ
การเสียภาษีประจำปีจะเก็บในอัตราบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

ในกรณีเจ้าของรถเป็นนิติบุคคล ขายรถให้กับบุคคลธรรมดา โดยมีใบเสร็จรับเงินค่ารถและมีหลักฐานชัดเจนว่าบริษัทได้ขายรถให้กับผู้ซื้อไปแล้ว แต่ไม่มาแจ้งโอนกรมสิทธิ และนายทะเบียนจัดเก็บภาษีประจำปีในอัตรานิติบุคคลสองเท่ามาโดยตลอด วันแจ้งโอนรถบริษัทมาขอคืนภาษีนิติบุคคลที่ชำระผ่านมามาตั้งแต่วันที่บริษัทได้ขายรถยนต์ให้นาย ก. จะต้องคืนเงินภาษีประจำปีให้บริษัทหรือไม่

ประเด็นกรณีนี้ สำนักงานทะเบียนและภาษีรถได้เคยตอบข้อร้องเรียนของเจ้าของรถตามหนังสือที่ คค 0301.3/รณ./0016 ลงวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2544 กรณีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนจัดเก็บภาษีประจำปี 2540-2543 ของรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 5ฉ-4319 กรุงเทพมหานคร ในอัตราบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของ เนื่องจากห้างฯ ได้ขายรถยนต์คันดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2534 นายทะเบียนกรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่า

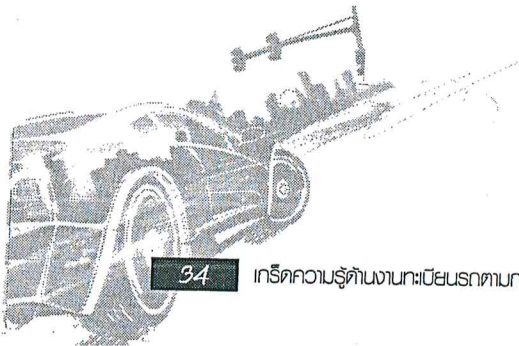
1. ภาษีประจำปีรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 นั้น นายทะเบียนต้องจัดเก็บจากเจ้าของรถตามเอกสารหลักฐานทางทะเบียนที่ทางราชการได้จัดทำขึ้นเพื่อการควบคุมและจัดเก็บภาษีประจำปี

2. สำหรับรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 5ฉ-4319 กรุงเทพมหานคร ได้จดทะเบียนรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2530 โดยห้างฯ เป็นเจ้าของรถมาโดยตลอด แม้ข้อเท็จจริงจะเป็นไปตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่ามีบุคคลได้ซื้อรถยนต์คันดังกล่าวไปแล้วตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2534 ก็ตาม แต่การที่ห้างฯ เพิกเฉยไม่แจ้งการโอนรถต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ทางราชการแก้ไขรายชื่อเจ้าของรถ หลักฐานทางทะเบียนของทางราชการจึงยังมีชื่อห้างฯ เป็นเจ้าของรถ ดังนั้น รถยนต์คันดังกล่าวจึงต้องเสียภาษีประจำปีในอัตราสองเท่าในอัตรานิติบุคคลเป็นเจ้าของ

เรื่องที่ 17

กรณีผู้เช่าซื้อปิดบัญชีเช่าซื้อโดยไม่มีใบเสร็จรับเงิน
ใบกำกับภาษีงวดสุดท้ายมาให้ แต่ออกใบเสร็จเป็นหนี้สูญปิดบัญชี
ต้องพิจารณาจัดเก็บภาษีประจำปีนิติบุคคลหรือไม่

ในการแจ้งโอนรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน มีประเด็น
ต้องพิจารณาการจัดเก็บภาษีประจำปี ต้องจัดเก็บเพิ่มในอัตรานิติบุคคลหรือไม่
สำหรับรถประเภทอื่น ๆ พิจารณาเพียงว่ามีการชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วน กรรมสิทธิ์
โอนแล้วหรือไม่เท่านั้น แต่รถประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จำเป็นต้อง
พิจารณาว่า มีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อหรือไม่ หากมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ
ก็ต้องพิจารณาจัดเก็บภาษีประจำปีเพิ่มนิติบุคคลตั้งแต่วันที่มีการบอกเลิก
สัญญาเช่าซื้อ คำว่า “หนี้สูญปิดบัญชี” แสดงว่า มีการค้างชำระหนี้ ติดตามหนี้
ทางหนี้ไม่ได้ จนกระทั่งตัดเป็นหนี้สูญ ตามขั้นตอนโดยปกติทั่วไปจะต้องมีการ
บอกเลิกสัญญา ฉะนั้น นายทะเบียนจึงต้องตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนว่า
มีการบอกเลิกสัญญาแล้วหรือไม่ ตั้งแต่เมื่อใด โดยการขอให้นำหลักฐานหนังสือ
บอกเลิกสัญญามาแสดงเพิ่มเติม หากมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อสำหรับ
รถยนต์นั่งไม่เกิน 7 คน (รย.1) จะต้องจัดเก็บภาษีประจำปีเพิ่มนิติบุคคลตั้งแต่วันที่
ที่บอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ จนถึงปีภาษีปัจจุบัน

เรื่องที่ 18

ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจสัญญาเช่าซื้อ

รถยนต์และรถจักรยานยนต์

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ได้ออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาเรื่องให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 1 กันยายน 2543 ให้ธุรกิจสัญญาเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางทะเบียนรถ ได้แก่ เรื่องการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อตามประกาศฯ ข้อ 3 (4) และ (5) ดังนี้

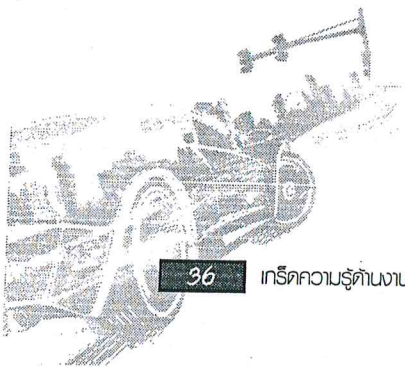
ตามประกาศกำหนดให้ผู้ให้เช่าซื้อมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ ในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อรายงวด 3 งวดติดต่อกัน และผู้ให้เช่าซื้อ มีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ใช้เงินรายงวดที่ค้างชำระภายในเวลาอย่างน้อย 30 วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับหนังสือ และผู้เช่าซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตาม หนังสือบอกกล่าวนั้น

เมื่อผู้ให้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ และกลับเข้าครอบครองรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ที่ให้เช่าซื้อ เพื่อนำออกขายให้แก่บุคคลอื่น

ก่อนขายให้แก่บุคคลอื่น ผู้ให้เช่าซื้อต้องแจ้งล่วงหน้าให้ผู้เช่าซื้อทราบ เป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ ตามสัญญาเช่าซื้อ

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขาย หากได้ราคาเกินกว่ามูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อ จะคืนเงินส่วนที่เกินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่หากได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะรับผิดชอบส่วนที่ขาดนั้น เฉพาะกรณีการขาย โดยวิธีประมูล หรือขายทอดตลาดที่เหมาะสมเท่านั้น

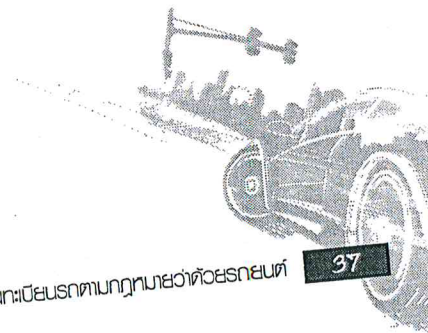
มีข้อสังเกตว่า กรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญา ยึดรถขายทอดตลาด ผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อรถที่เช่าซื้อตามมูลหนี้ ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยให้เวลา 7 วัน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่กฎหมายบังคับ ผู้ให้เช่าซื้อไม่สามารถยึดรถและขายทอดตลาดรถในวันเดียวกับวันที่ยึดรถได้ การยึดรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน และขายทอดตลาด จึงต้องพิจารณา จัดเก็บภาษีในอัตรานิติบุคคลด้วย

เรื่องที่ 19

การใช้แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง

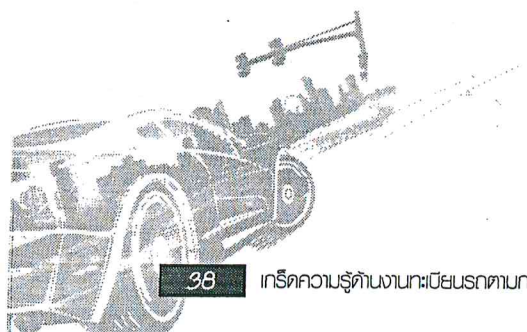
แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรจากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง (ท.ร.14/1) เป็นเอกสารราชการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 เพื่อใช้คัดและรับรองสำเนาทะเบียนบ้านในรายการของแต่ละบุคคลจากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง จึงสามารถใช้เป็นหลักฐานในการติดต่อกับทางราชการได้ สำหรับข้อมูลส่วนบุคคลขณะขอทำบัตร ซึ่งมีรายการของผู้ทำบัตรและรูปถ่ายนั้นเป็นสำเนารายการเกี่ยวกับผู้ขอทำบัตรซึ่งคัดจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดเก็บไว้ด้วยตนเอง ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จึงเป็นเอกสารทางราชการที่สามารถใช้ยืนยันพิสูจน์ตัวผู้ขอทำบัตร แต่ไม่สามารถใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ตามกฎหมาย (หนังสือสำนักบริหารการทะเบียนที่ มท 0309.1/5755 ลงวันที่ 16 กันยายน 2548)

เรื่องที่ 20

การโอนรถตามสัญญาเช่าซื้อ เมื่อที่อยู่ในข้อมูลทะเบียนราษฎร์
เปลี่ยนไป จะเก็บค่าธรรมเนียมแก้ไขรายการหรือไม่
แล้วต้องบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ หน้า 18 หรือไม่

การโอนรถในกรณีนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อ
ยังเป็นคนเดิม เพียงแต่เปลี่ยนแปลงที่อยู่ ซึ่งการบันทึกรายการจะต้องพิมพ์
รายการจดทะเบียนรถและเจ้าของรถในใบคู่มือจดทะเบียนรถหน้าใหม่อยู่แล้ว
โดยไม่ต้องไปแก้ไขรายการใด ๆ ในหน้าเจ้าของรถเดิม จึงไม่เก็บค่าธรรมเนียม
แก้ไขรายการ ให้ขึ้นหน้าใหม่เลย เมื่อไม่มีการแก้ไขรายการจึงไม่ต้องบันทึก
การแก้ไขรายการในหน้า 18 แต่ต้องพิจารณาด้วยว่าที่อยู่ใหม่ของเจ้าของรถ
อยู่ในเขตความรับผิดชอบของนายทะเบียนเดิม หรือต่างสาขา หรือเปลี่ยนจังหวัด
หากเปลี่ยนสาขา ก็ต้องส่งต้นทะเบียนไปยังสาขาที่รับผิดชอบ (หนังสือที่ คค 0310/
ว 45 ลงวันที่ 26 กันยายน 2535) แต่หากเปลี่ยนจังหวัด ต้องแจ้งย้ายรถไปยัง
จังหวัดใหม่ หรือขอแจ้งใช้รถที่จังหวัดเดิม

เรื่องที่ 21

บริษัทปิดกิจการและชำระบัญชีเสร็จแล้ว

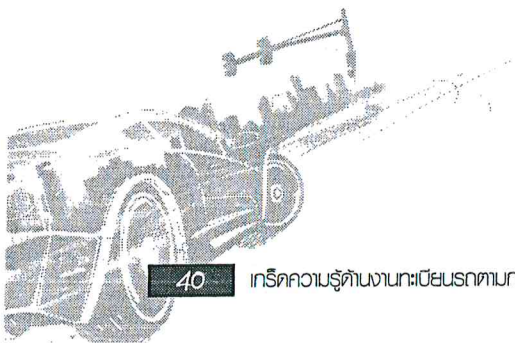
จะแจ้งโอนรถอย่างไร

ห้างหุ้นส่วนและบริษัท เมื่อเลิกกันต้องชำระบัญชี โดยผู้ชำระบัญชี มีหน้าที่ชำระสะสางการทำงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทให้เสร็จไปกับการจัดการใช้หนี้เงิน และแจกจ่ายทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น (ป.พ.พ. มาตรา 1250) ในระหว่างชำระบัญชีห้างและบริษัทยังคงตั้งอยู่ การดำเนินการแทนบริษัท ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจลงนามผูกพันห้างหุ้นส่วนและบริษัทนั้น ๆ ป.พ.พ. มาตรา 1249 และมาตรา 1252) ในการชำระบัญชีผู้ชำระบัญชีต้องทำรายงานและส่งมอบสมุดบัญชี และเอกสารทั้งหลายให้นายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท การชำระบัญชีจะเสร็จสิ้น ต่อเมื่อได้มีการจดทะเบียนชำระบัญชี จึงมีผลทำให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นปิด โดยผลของกฎหมาย แต่ถ้าบริษัทอยู่ระหว่างการชำระบัญชี ให้ดูจากหนังสือรับรอง จะระบุว่าใครเป็นผู้ชำระบัญชี ผู้ชำระบัญชีดำเนินการแทนเจ้าของรถ แต่ถ้าหากว่า ปิดชำระบัญชีแล้วจดทะเบียนเลิกด้วยทางกฎหมายถือว่าตายไปแล้ว จะดำเนินการ ต้องรื้อฟื้นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทขึ้นใหม่ อาจต้องใช้กระบวนการทางศาล ในกรณี ที่ประชาชนซึ่งได้ซื้อรถจากห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทไว้แล้วไม่มาแจ้งโอนจนกระทั่งห้าง หรือบริษัทเลิกและชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว แม้จะมีหนังสือมอบอำนาจก็สิ้นผลไป เนื่องจากห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นได้สิ้นสภาพนิติบุคคลไปแล้ว จะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร ทางแก้ไขนายทะเบียนควรตรวจสอบหลักฐานตัวรถ ใบคู่มือจดทะเบียนรถ หลักฐานการซื้อขายรถ และหลักฐานอื่น ๆ ที่เจ้าของรถมาแสดงว่า เชื่อได้ว่า มีการซื้อขายรถจริงหรือไม่ มีหลักฐานใบเสร็จ ใบกำกับภาษีหรือไม่ หากหลักฐาน ยังไม่เพียงพอนายทะเบียนสามารถตรวจสอบหลักฐานการชำระบัญชีว่ามีการขายรถคันนั้นไปแล้วหรือไม่ ถ้ามีก็พิสูจน์การได้มาว่ามีการซื้อขายกันจริง (หากมีการซื้อขายไปก่อนรอบปีงบประมาณที่จะเลิกห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท อาจไม่มีหลักฐานในการชำระบัญชี) เมื่อมีหลักฐานยืนยันว่ามีการได้รถนั้นมาโดยชอบถูกต้องตามกฎหมาย

ก็จะเหลือประเด็นพิจารณาเรื่องอำนาจการแจ้งโอนรถ เนื่องจากห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเล็กไปแล้ว อำนาจการแจ้งโอนหรือทำการแทนได้หมดสิ้นไปแล้ว นายทะเบียนต้องใช้ดุลพินิจ ให้หุ้นส่วนทุกคนยินยอม ถ้ามีหุ้นส่วนจำนวนหลายคนก็อาจยุ่งยาก อาจใช้วิธีการแจ้งให้ทราบและคัดค้านภายในกำหนด หากพ้นกำหนดไม่คัดค้านหรือเพิกเฉย นายทะเบียนจะพิจารณาดำเนินการจดทะเบียนการโอนรถตามหลักฐานที่ปรากฏต่อไป แต่ขอเรียนว่าแนวทางนี้ ยังเป็นเพียงแนวคิดครับ ยังไม่มีการตอบข้อหารือหรือวางแนวปฏิบัติไว้

ข้อสังเกต 1. สำหรับห้างหุ้นส่วนและบริษัทที่ล้มละลาย ต้องแก้ไขปัญหาโดยติดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจดำเนินการแทนห้างฯ และบริษัทตามกฎหมาย

2. กรณีบริษัทร่างเป็นบริษัทที่นายทะเบียนมีหนังสือสอบถามว่ายังทำการค้าขายอยู่หรือไม่แล้วไม่ตอบมาภายในกำหนด นายทะเบียนจึงขีดชื่อบริษัทออกจากทะเบียน (ตาม ป.พ.พ. 1246) บริษัทจะเลิกไปเมื่อมีการโฆษณาแจ้งความในหนังสือราชกิจจานุเบกษา แต่ว่าความรับผิดชอบของการผู้จัดการและผู้ถือหุ้นทุก ๆ คน ยังคงมีอยู่และยังคงบังคับได้เสมือนว่าบริษัทยังไม่เลิก

เรื่องที่ 22

หนังสือมอบอำนาจ

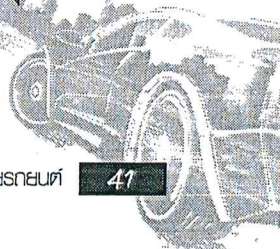
การที่เจ้าของรถมีหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการทางทะเบียน เป็นการใช้ตัวแทนมาดำเนินการแทนเจ้าของรถตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการมอบอำนาจจะมีสองลักษณะ คือ

1) การมอบอำนาจทั่วไป เป็นการมอบอำนาจให้ตัวแทนทำการแทนตัวการได้ทุกอย่างภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ของตัวการ เว้นแต่การขายหรือจำนองอสังหาริมทรัพย์ ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์สามปีขึ้นไป ให้ประนีประนอมยอมความ ยื่นฟ้องต่อศาล และมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการพิจารณา (ป.พ.พ. มาตรา 801)

2) การมอบอำนาจเฉพาะการ ซึ่งตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจะทำได้เฉพาะกิจการนั้น รวมไปถึงสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้กิจการที่ได้รับมอบหมายนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไป

ในการดำเนินการทางทะเบียนรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ระเบียบกรมการขนส่งทางบกฯ ด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 ข้อ 8 ให้เจ้าของรถต้องมายื่นคำขอดำเนินการทางทะเบียนด้วยตนเอง หากเจ้าของรถไม่มาติดต่อด้วยตนเอง ผู้ยื่นคำขอต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าของรถมาแสดงทุกครั้ง เว้นแต่การเสียภาษีประจำปีไม่ต้องมีใบมอบอำนาจ

ตัวแทนต้องทำการด้วยตนเอง เว้นแต่จะมีอำนาจให้ตัวแทนช่วง ทำได้ ความระงับสิ้นไปของการมอบอำนาจ สำหรับหนังสือมอบอำนาจของสถาบันการเงินโดยปกติทั่วไปจะระบุวันสิ้นอายุ ใบมอบอำนาจที่ไม่ระบุวันสิ้นอายุสามารถใช้ได้ตลอดไปจนกิจการที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงไป โดยหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์การมอบอำนาจจะสิ้นสุดไปเมื่อ

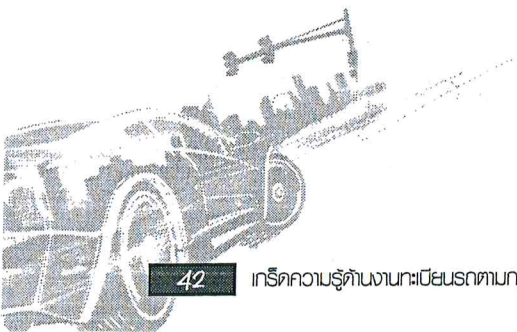
- 1) ผู้มอบอำนาจยกเลิกเพิกถอน
- 2) ผู้มอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย หรือตกเป็นคนที่ไร้ความสามารถ หรือล้มละลาย

การปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบอำนาจตามบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ข้อ 7 และข้อ 21 ท้ายประมวลรัษฎากร

1. มอบอำนาจทั่วไปทำหลายเรื่อง หลายครั้ง ติดอากร 30 บาท
2. มอบอำนาจเฉพาะการ ให้ทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งครั้งเดียวโดยเฉพาะ ติดอากรแสตมป์ 10 บาท

Ex. กรณีบริษัทที่เป็นนิติบุคคลมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจหลายคนที่เป็นบุคคลธรรมดา ติดอากรแสตมป์ตามจำนวนผู้รับมอบคนละ 30 บาท เช่น ผู้รับมอบอำนาจ 10 คน ติดอากรแสตมป์ 300 บาท

Ex. บริษัทสถาบันการเงินมอบอำนาจให้พนักงานแจ้งโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ที่ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนและให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงหนังสือมอบอำนาจฉบับดังกล่าวนี้ ติดอากรแสตมป์ตามจำนวนผู้รับมอบคนละ 30 บาท ต่อมาพนักงานบริษัทผู้รับมอบ ทำการมอบอำนาจช่วงให้ลูกค้าผู้เช่าซื้อรถที่ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนมาแจ้งโอนรถ หนังสือมอบอำนาจช่วงจะติดอากรแสตมป์ 10 บาท

เรื่องที่ 23

การแจ้งไม่ใช้รถ

กรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบว่าด้วยการ แจ้งไม่ใช้รถ และการแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2554 ให้สามารถดำเนินการ แจ้งไม่ใช้รถต่างท้องที่ได้ แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

1. การแจ้งไม่ใช้รถชั่วคราว 2 ปี
2. การแจ้งไม่ใช้รถตลอดไป

การยื่นคำขอได้กำหนดแบบคำขอใหม่ 2 แบบ ได้แก่ แบบคำขอแจ้ง การไม่ใช้รถ (ขส.บ.10ท-17/1-ท) และแบบคำขอแจ้งการใช้รถที่แจ้งไม่ใช้ชั่วคราว (ขส.บ.10ท-17/2-ท)

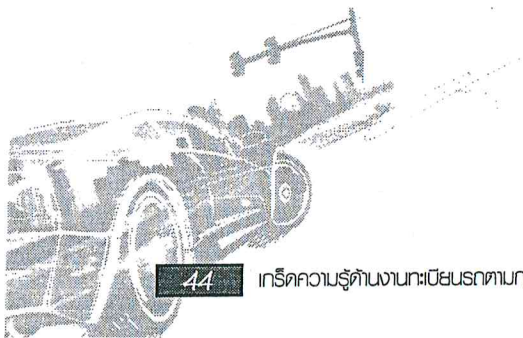
การแจ้งไม่ใช้รถเจ้าของรถสามารถยื่นคำขอต่อนายทะเบียนได้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศพร้อมหลักฐาน ใบคู่มือ จดทะเบียนรถ สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล และแผ่นป้ายทะเบียนรถ กรณีแผ่นป้ายทะเบียนรถสูญหายใช้บันทึกถ้อยคำแจ้ง การสูญหายแทนได้ และในกรณีเป็นการแจ้งไม่ใช้รถชั่วคราวต้องซื้อแผ่นป้าย ทะเบียนรถแทนที่สูญหายไว้ด้วย

การแจ้งใช้รถที่แจ้งไม่ใช้รถชั่วคราวไว้ หากต้องการแจ้งใช้รถหรือ แจ้งไม่ใช้ตลอดไป หรือแจ้งไม่ใช้ชั่วคราวต่อไป ต้องไปดำเนินการที่ ๆ แจ้ง ไม่ใช้ชั่วคราวไว้ ภายหลังจากแจ้งไม่ใช้รถชั่วคราวไว้แล้ว ใบคู่มือจดทะเบียน รถสูญหาย สามารถขอคืนใบคู่มือจดทะเบียนรถได้ ณ ท้องที่ที่แจ้งไม่ใช้รถ ชั่วคราวไว้ การจัดเก็บภาษีประจำปีรถที่แจ้งไม่ใช้ชั่วคราวไว้ จะไม่มี การเปลี่ยนแปลงรอบภาษี

การแจ้งใช้รถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปตามมาตรา 34 เป็นรถได้รับการยกเว้น ไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา 8 (4) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จึงเป็นรถปลอดทะเบียน การนำรถดังกล่าวมาใช้เจ้าของรถต้องยื่นคำขอต่อ

นายทะเบียน เพื่อขอจดทะเบียนรถใหม่ โดยใช้แบบคำขอจดทะเบียนรถใหม่ ตามข้อ 17 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถและการแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2554 กรณีเจ้าของรถไปยื่นขอแจ้งใช้รถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดที่รถนั้นเคยจดทะเบียน ซึ่งตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2540 ข้อ 27 วรรคท้าย กำหนดให้การย้ายรถออก กรณีเป็นรถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปให้ยื่นคำขอแจ้งย้ายรถเพื่อนำไปใช้ในจังหวัดอื่นได้เช่นเดียวกับรถที่จดทะเบียนอยู่นั้น เป็นขั้นตอนหนึ่งของการจดทะเบียนรถซึ่งนายทะเบียนต้องตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนที่มีอยู่เดิมในระบบงานทะเบียน เพื่อใช้ข้อมูลประวัติเดิมของรถคันนั้น ๆ ประกอบการจดทะเบียนรถใหม่ มิใช่การแจ้งย้ายรถตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จึงไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายรถแต่อย่างใด (หนังสือที่ คค 0415.3/17595 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2554 ตอบข้อหารือ สขจ. ชุมพร)

กรณีรถทะเบียนระงับ (ค้างชำระภาษีเกินสามปี) ก็เช่นเดียวกัน เมื่อจะนำรถมาใช้ใหม่ต้องจดทะเบียนใหม่ กรณีไปจดทะเบียนที่จังหวัดใหม่ ก็ให้ใช้วิธีการแจ้งย้ายรถเพื่อส่งข้อมูลประวัติรถไปใช้ประกอบการพิจารณา รับจดทะเบียน โดยไม่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายรถแต่อย่างใด (หนังสือที่ คค 0407.2/ว 144 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2547) เนื่องจากมิใช่การแจ้งย้ายรถ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

เรื่องที่ 24

ใบคู่มือจดทะเบียนต้องเซ็นชื่อเจ้าของรถหรือไม่

ในใบคู่มือจดทะเบียนรถมีช่องให้เจ้าของรถลงลายมือชื่อไว้ก็ตามแต่ไม่มีระเบียบข้อห้ามว่าถ้าเจ้าของรถไม่ลงชื่อในใบคู่มือจดทะเบียนรถแล้วจะแจ้งการโอนรถไม่ได้ อย่างไรก็ตามการตรวจสอบว่าเจ้าของได้โอนรถจริงหรือไม่เป็นประเด็นหลักที่สำคัญ จึงควรตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอว่ามีหลักฐานการซื้อขายรถหรือกรณให้ชัดแจ้งหรือไม่ เช่น มีสัญญาซื้อขาย มีใบเสร็จรับเงินใบกำกับภาษี หากกรณีมีข้อสงสัยควรตรวจสอบลายมือชื่อเปรียบเทียบกับเรื่องเดิมที่เจ้าของรถลงลายมือชื่อไว้

Ex. ในกรณีที่เจ้าของรถได้ลงลายมือชื่อในใบคู่มือจดทะเบียนรถไว้นานแล้ว และขณะที่มาโอนลายมือชื่อในหลักฐานเซ็นไม่เหมือนกันจะอย่างไร

วิธีการ หรือหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบลายมือชื่อเจ้าของรถไม่มีตำราให้เรียนรู้ ต้องส่งพิสูจน์หลักฐาน และยังไม่มีการกำหนดให้นายทะเบียนต้องพิสูจน์ลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน การตรวจสอบของนายทะเบียนเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ของนายทะเบียนแต่ละคนเอง เช่น ลายมือผู้สูงอายุจะแตกต่างจากลายมือของเด็กวัยรุ่น การสังเกตความหนักเบา ความต่อเนื่องของลายเส้น ตัวอักษร การปลอมแปลงลายมือชื่อบางครั้งมีการเขียนหรือสกดผิด ซึ่งหากเป็นเจ้าของรถจริงย่อมไม่เขียนชื่อตนเองผิด เหล่านี้เป็นต้น

กรณีลายมือชื่อเปลี่ยนไป จะต้องตรวจสอบหลักฐานการแจ้งโอนว่ามีครบถ้วนถูกต้องก่อน แล้วจึงสอบถามเจ้าของรถ หากเจ้าของรถมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการแทน นายทะเบียนอาจใช้วิธีการทวนสอบอื่น ๆ เช่น ตรวจสอบจากเรื่องเดิมที่เคยดำเนินการทางทะเบียน หรือขอหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของรถจากผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับโอน โทรศัพท์สอบถามเพื่อยืนยันอีกทางหนึ่งได้ ก็จะมีข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาแจ้งการโอนรถได้ต่อไป หรือนำไปหาหรือผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณา ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นายทะเบียนไม่ผิดพลาดพินิจโดยประมาทเลินเล่อ

เรื่องที่ 25

ใบคู่มือจดทะเบียนรถยนต์

ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชนตัวจริงของเจ้าของรถหรือไม่

ในปี พ.ศ. 2547 มีบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เจ้าของรถมาขอออกใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถแทนที่สูญหายโดยมิชอบ โดยการปลอมแปลงลายมือชื่อและหลักฐานประจำตัวของเจ้าของรถมายื่นคำขอ กรมการขนส่งทางบกจึงได้ออกระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของรถที่เป็นบุคคลธรรมดา เมื่อมาดำเนินการจะต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของรถมาแสดงด้วย

ในการออกใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย ต้องคัดลอกรายการบันทึกของเจ้าหน้าที่พร้อมวันเดือนปีที่บันทึก พิมพ์ในช่องบันทึกเจ้าหน้าที่ในใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ออกใหม่ด้วยทุกครั้ง โดยรายการที่ต้องคัดลอก (ตามหนังสือที่ คค 0407.4/ว 164 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2546) มีดังนี้

1. การจดทะเบียนรถที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร รายการบันทึกของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักฐานการนำเข้า “รถ (ใหม่หรือใช้แล้ว) นำเข้าผ่านด่านศุลกากร..... ตามแบบ 32 เล่มที่..... เลขที่..... วันที่..... ใบเสร็จรับเงินค่าอากรขาเข้าเล่มที่..... เลขที่..... วันที่.....”

2. การจดทะเบียนรถที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า รายการบันทึกของเจ้าหน้าที่ “รถประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า เสียภาษีสรรพสามิต ตามหนังสือที่..... ลงวันที่..... ใบเสร็จรับเงินเล่มที่..... เลขที่.....”

3. การเปลี่ยนโครงสร้างตัวถัง รายการบันทึกของเจ้าหน้าที่ “รถเปลี่ยนโครงสร้างตัวถังใหม่”

4. การจดทะเบียนรถประมูลขายทอดตลาดของกรมศุลกากร
รายการบันทึกของเจ้าหน้าที่ “รถประมูลขายทอดตลาดจดทะเบียนตามหนังสือ
ที่..... ลงวันที่.....”

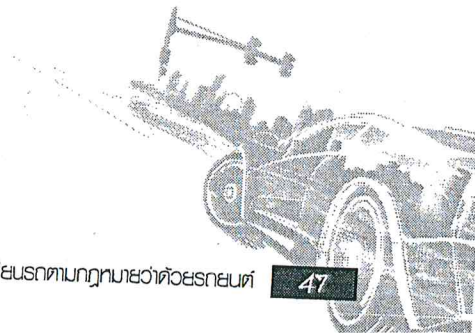
5. การดัดแปลงรถให้เป็นรถรุ่น/แบบอื่น รายการบันทึกของ
เจ้าหน้าที่ “แก้ไขดัดแปลงจากเดิม..... เป็น.....”

6. การขอแจ้งใช้รถในจังหวัดที่ไม่มีภูมิลำเนา รายการบันทึกของ
เจ้าหน้าที่ “แจ้งใช้รถ..... (อำเภอ/เขต จังหวัด)”

7. การออกไปแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถแทนที่ชำรุดหรือสูญหาย
รายการบันทึกของเจ้าหน้าที่ “ออกไปแทนใบคู่มือ กรณี (ชำรุด หรือสูญหาย)”

8. การออกแผ่นป้ายทะเบียนรถแทนที่ชำรุดหรือสูญหาย รายการ
บันทึกของเจ้าหน้าที่ “ออกแผ่นป้ายแทนที่ (ชำรุดหรือสูญหาย)”

นอกจากนี้ยังมีบันทึกห้ามโอนก่อนครบกำหนด เช่น กรณีได้รับอนุญาต
นำรถใช้แล้วเข้ามาใช้งานในราชอาณาจักร หรือกรณีรถยนต์คันแรก เป็นต้น

เรื่องที่ 26

ขอใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถสูญหาย
กรณีเจ้าของรถเป็นนิติบุคคล หากไม่มีใบแจ้งความ
สามารถบันทึกถ้อยคำผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่

กรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2542 กำหนดวิธีปฏิบัติในการออกใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี และแผ่นป้ายทะเบียนรถ โดยยกเลิก การใช้หลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจาก สถานีตำรวจเป็นหลักฐานประกอบคำขอ โดยให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอออกใบแทน ตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และมีใช้เป็นการรับแจ้งความแทน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงไม่ต้องคำนึงถึงท้องที่ที่เอกสารสูญหาย และเจ้าของรถ สามารถมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจมาให้ถ้อยคำเพื่อขอออกใบแทนดังกล่าวได้ โดยหนังสือมอบอำนาจจะต้องมีข้อความระบุชัดเจนให้ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจ ขอออกใบแทนและให้ถ้อยคำกรณีเอกสารสูญหายต่อเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบ หลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจด้วย ดังนั้น นิติบุคคลที่เป็นเจ้าของรถจึงสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นขอออกใบแทนใบคู่มือ จทะเบียนรถและมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ได้ โดยจะต้องระบุในหนังสือมอบอำนาจให้ชัดเจน (หนังสือที่ คค 0316/ว 39 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2542)

การบันทึกถ้อยคำดังกล่าวก็เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ให้แก่เจ้าของรถที่ประสงค์จะขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถ ซึ่งหลักฐาน ทางทะเบียนรถสูญหาย และไม่มีหลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงาน ประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความหายไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประกอบคำขอ ก็ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐานแทนโดยอนุโลม (หนังสือที่ คค 0407.2/ว 199 ลงวันที่ 23 กันยายน 2546)

เรื่องที่ 27

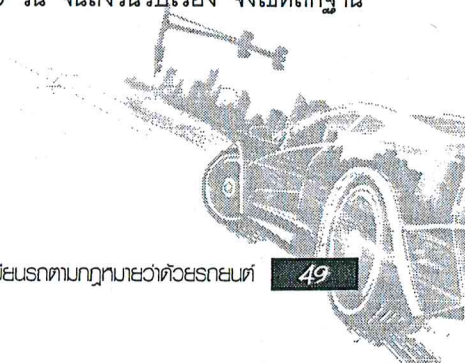
การใช้หลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนในการดำเนินการ ทางทะเบียนและภาษีรถ

ในการดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะให้ผู้ยื่นคำขอต้องใช้หลักฐานภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนประกอบคำขอ เว้นแต่การเสียภาษีประจำปี จึงมีปัญหาในทางปฏิบัติกรณีบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ จะพิจารณาดำเนินการอย่างไร กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน ตามหนังสือที่ คค 0310/ว.58 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2538 และหนังสือที่ คค 0407.4/ว 335 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2549 ดังนี้

1. ถ้าผู้มาติดต่อกระทำการในนามตนเอง สามารถใช้ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือภาพถ่ายบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของรัฐ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระทุกประเภท บัตรประจำตัวกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าบัตรดังกล่าวหมดอายุแล้ว

2. ถ้าผู้มาติดต่อกระทำการในนามบุคคลอื่น โดยได้รับมอบอำนาจจากบุคคลอื่นให้มาดำเนินการ ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

2.1 กรณีผู้มอบอำนาจใช้ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนเป็นหลักฐาน บัตรนั้นหมดอายุได้ไม่เกิน 90 วัน จนถึงวันรับเรื่อง จึงใช้หลักฐานประกอบการดำเนินการได้

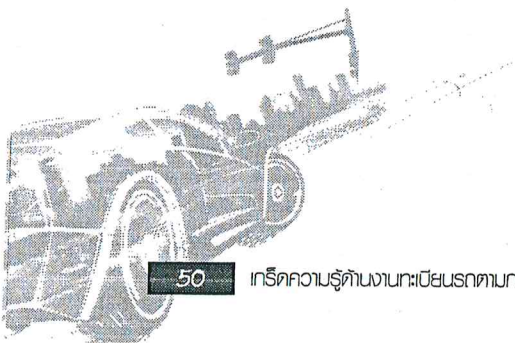

กรณีภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุเกิน 90 วัน จนถึงวันรับเรื่อง ให้นายทะเบียนสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำของผู้รับโอนหรือผู้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี ตามแบบบันทึกการให้ถ้อยคำ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการต่อไป

2.2 กรณีผู้มอบอำนาจใช้ภาพถ่ายบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของรัฐ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระทุกประเภท บัตรประจำตัวกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐาน บัตรดังกล่าว ต้องไม่หมดอายุ จึงใช้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการได้

2.3 กรณีผู้มอบอำนาจเป็นชาวต่างชาติใช้ภาพถ่ายหนังสือเดินทาง (Passport) ที่หมดอายุเป็นหลักฐาน ให้นายทะเบียนสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำของผู้รับโอนหรือผู้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี ตามแบบบันทึกการให้ถ้อยคำ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการต่อไป

3. กรณีหากพบว่าเป็นการแจ้งการโอนรถต่อนายทะเบียนเกิน 15 วันนับแต่วันโอน ให้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

เรื่องที่ 28

ที่อยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ กับบัตรประจำตัวประชาชนไม่ตรงกันทำอะไร

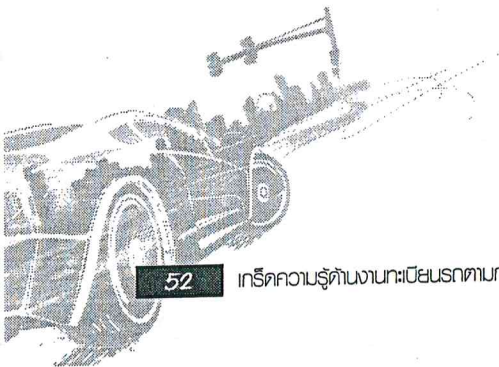
ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะให้ใช้หลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านเป็นหลักฐานประกอบคำขอดำเนินการทางทะเบียนรถ ต่อมาเมื่อกรมการขนส่งทางบกได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ไปยังสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทำให้สามารถแสดงข้อมูลรายการบุคคล ชื่อ สกุล ที่อยู่ ของผู้ยื่นคำขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถได้จากระบบ โดยระบบจะบันทึกข้อมูลโดยอัตโนมัติ ดังนั้นเพื่อเป็นการลดปริมาณเอกสารและนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือที่ คค 0408/ว 160 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2552

1. ให้ใช้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์แทนสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านเป็นหลักฐานประกอบคำขอในทุกกรณี เว้นแต่การใช้หลักฐานอื่นแทนสำเนาทะเบียนบ้าน เช่น หลักฐานแสดงถิ่นที่อยู่ให้ออกให้โดยสถานทูตสำหรับคนต่างชาติ เป็นต้น ให้ใช้หลักฐานนั้นเป็นหลักฐานประกอบคำขอต่อไปตามเดิม

2. กรณีไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือข้อมูลไม่ปรากฏในฐานข้อมูล ให้ใช้ภูมิลำเนาตามที่ปรากฏในบัตรประจำตัวประชาชน

3. กรณีที่ผู้ยื่นคำขอแจ้งว่า ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ที่เชื่อมโยงมานำสำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านมาแสดงเพื่อยืนยันที่อยู่หากปรากฏว่าหลักฐานที่อยู่ของผู้ยื่นคำขอแสดงถูกต้อง ให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏเป็นภูมิลำเนาแทนฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

ดังนั้น ในการบันทึกรายการเจ้าของรถจะใช้ที่อยู่ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์เป็นหลัก เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ที่อยู่ในบัตรประจำตัวประชาชนอาจไม่เป็นปัจจุบันได้ เนื่องจากมีการย้ายภูมิลำเนาภายหลังจากทำบัตรประจำตัวประชาชน เว้นแต่ในกรณีผู้ยื่นคำขอทักท้วงว่าไม่ถูกต้องก็ให้ผู้ยื่นคำขอนำสำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านมาแสดงเพื่อยืนยันที่อยู่ หากปรากฏว่าหลักฐานที่อยู่ของผู้ยื่นคำขอแสดงถูกต้องให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏเป็นภูมิลำเนาแทนฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์

เรื่องที่ 29

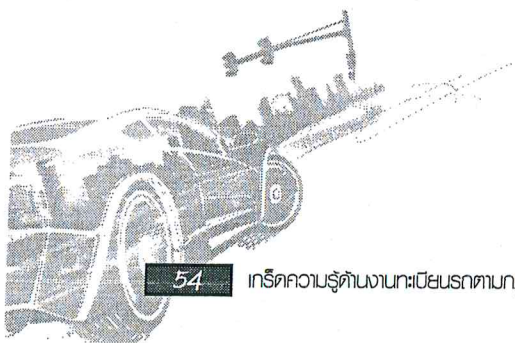
การเปลี่ยนแปลงการขอแจ้งใช้รถต่างภูมิสำเนา ใช้คำขอแก้ไขหรือคำขออื่น ๆ และเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่

ในการจดทะเบียนรถ ผู้ประสงค์จะยื่นขอจดทะเบียนรถต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิสำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องที่อื่น ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่นั้นได้ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 การขอแจ้งใช้รถจึงเป็นกรณีที่เจ้าของรถประสงค์จะนำรถไปจดทะเบียนใช้งานในจังหวัดอื่น มิใช่จังหวัดที่ตนมีภูมิสำเนาอยู่ เช่น เจ้าของรถมีภูมิสำเนาในจังหวัดนนทบุรี มาขอแจ้งใช้รถในกรุงเทพมหานคร กรณีนี้ต้องยื่นคำขอแจ้งใช้รถต่อนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร เพื่อขอจดทะเบียนรถในกรุงเทพมหานคร แต่หากเจ้าของรถมีภูมิสำเนาในกรุงเทพมหานครอยู่แล้ว แต่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 4 ประสงค์จะขอจดทะเบียนอยู่ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 ดังนี้ ไม่สามารถแจ้งขอใช้รถได้ เพราะมีภูมิสำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครอยู่แล้ว จะต้องเป็นจังหวัดที่เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนาในจังหวัดที่ขอ

การขอแจ้งใช้รถในจังหวัดที่เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนาเดิมต้องใช้ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และให้เจ้าบ้านยินยอมให้ใช้ที่อยู่เป็นหลักฐานประกอบคำขอต่อกรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือที่ คค 0408/ว 160 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2552 ยกเลิกการใช้สำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านและให้ใช้ที่อยู่ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์แทน การแจ้งใช้รถจึงไม่ต้องใช้ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านเป็นหลักฐาน เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับระบบงานที่ใช้ดังกล่าว กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือที่ คค 0408/ว 159 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2552 ให้เจ้าของรถยื่นคำขอแจ้งการใช้รถต่อนายทะเบียน ณ จังหวัดที่ตนประสงค์จะใช้รถ โดยบันทึกรายละเอียดลงในคำขอ (คำขออื่น ๆ)ว่าจะนำรถไปใช้ในอำเภอ/เขต..... และจังหวัด..... ให้ชัดเจนโดยไม่ต้องใช้หลักฐานอื่นใด

ประกอบคำขอ และให้นายทะเบียนบันทึกรายละเอียดลงในใบคู่มือจดทะเบียนรถ และคันทะเบียนรถของบันทึกเจ้าหน้าที่ “แจ้งใช้รถในอำเภอ/เขต..... จังหวัด.....”

กรณีจดทะเบียนรถ เจ้าของรถมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนนทบุรี ประสงค์ขอจดทะเบียนรถในกรุงเทพมหานคร ขอแจ้งใช้รถในเขตจตุจักร ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 5 ภายหลังจากจดทะเบียนแล้วเจ้าของรถขอเปลี่ยนไปขอใช้รถในเขตมีนบุรี ซึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ 4 เป็นการขอเปลี่ยนแปลงการขอใช้รถในเขตใหม่ ซึ่งการขอใช้รถนายทะเบียนจะบันทึกไว้ในรายการบันทึกของเจ้าหน้าที่ การบันทึกที่อยู่ของเจ้าของรถในหน้ารายการ เจ้าของรถจะใช้ที่อยู่ตามภูมิลำเนาจริงของเจ้าของรถ การเปลี่ยน การขอใช้รถ ไปที่ใหม่ จึงไม่ได้แก้ไขรายการจดทะเบียนรถและเจ้าของรถ แต่เป็นการบันทึกในหน้าบันทึกรายการเจ้าหน้าที่ใหม่กว่าเจ้าของรถแจ้งใช้รถในเขตใหม่ จึงเป็นการขอแจ้งใช้รถใหม่ ไม่ใช่การแก้ไขรายการในทะเบียนรถ กรณีนี้จึงใช้คำขออื่น ๆ เก็บค่าธรรมเนียม 25 บาท

เรื่องที่ 30

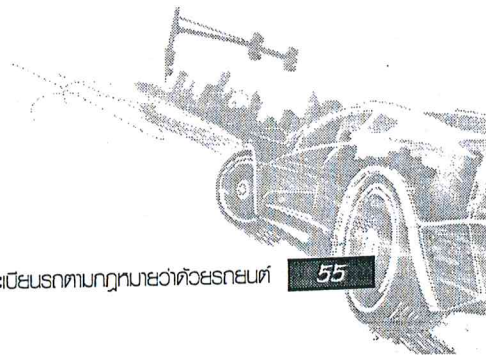
**ผู้รับมอบอำนาจ มีอายุไม่ถึง 20 ปี
จะรับมอบอำนาจดำเนินการทางทะเบียนรถได้หรือไม่**

การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน เป็นการตั้งตัวแทนให้ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ตามที่มอบหมาย ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 799 บัญญัติว่า “ตัวการใดใช้บุคคลผู้ไร้ความสามารถเป็นตัวแทนท่านว่าตัวการคนนั้นยอมผูกพันในกิจการที่ตัวแทนกระทำ” ดังนั้น ผู้มอบอำนาจมอบอำนาจให้บุคคลอายุไม่ถึง 20 ปี ยังไม่บรรลุนิติภาวะมาดำเนินการแทน การใดที่ผู้รับมอบอำนาจทำในขอบเขตที่ได้รับมอบอำนาจ ย่อมผูกพันมอบอำนาจ

Ex. กรณีชาวต่างชาติเป็นผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่
ทำได้

Ex. กรณีมอบอำนาจให้ลงลายมือชื่อแทนผู้โอนและผู้รับโอนได้หรือไม่
ลงลายมือชื่อแทนได้

Ex. การลงนามแทนนิติบุคคล ถ้าในหนังสือรับรองระบุให้
ประทับตราบริษัทด้วย ต้องดำเนินการอย่างไร
ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่หนังสือรับรองระบุว่าจะผูกพันบริษัท

เรื่องที่ 31

ภาษีมูลค่าเพิ่ม และการคำนวณค่าอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับการโอนรถ

การซื้อขายรถยนต์ในท้องตลาดมีทั้งกรณีที่ผู้ขายอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและกรณีที่ต้องคำนวณค่าอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ซึ่งเมื่อมีการประเมินราคารถยนต์ไปแล้วมักจะมีปัญหาว่าราคาที่ประเมินถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และมักจะมีปัญหาโต้แย้งกับเจ้าของรถ กรมการขนส่งทางบกจึงได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากรมาประชุมหารือซึ่งผลการประชุมสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การโอนขายรถยนต์

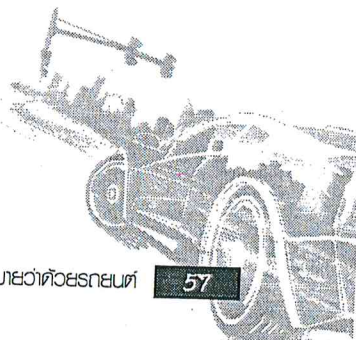
1.1 กรณีผู้ขายไม่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีการขายรถผู้ขายได้ออกใบรับตามราคาที่ขาย ซึ่งการออกตราสารใบรับนี้จะต้องปิดหรือชำระค่าอากรแสตมป์สำหรับการขาย แต่ถ้าราคาที่ขายนั้นเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาท้องตลาดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกสามารถประเมินราคาให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากกฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ ตามมาตรา 103 แห่งประมวลรัษฎากร

1.2 ในกรณีที่ผู้ขายอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีการขายรถผู้ขายได้ออกใบรับและใบกำกับภาษีให้ผู้ซื้อ ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องปิดหรือชำระค่าอากรแสตมป์สำหรับการขาย ถึงแม้ว่าราคาที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงินและใบกำกับภาษีจะต่ำกว่าราคาท้องตลาดหรือราคาที่ซื้อมาก็ตาม เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกไม่จำเป็นต้องประเมินราคาใหม่ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. การโอนรถ กรณีผู้ขายอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่ต้องแสดงว่าตนอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการออกใบรับและใบกำกับภาษี

แต่ถ้าไม่ออกใบรับและใบกำกับภาษี เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกสามารถ
ประเมินราคาารถเพื่อปิดหรือชำระอากรแสตมป์สำหรับการขายได้ โดยผู้ขาย
สามารถจะไปใช้สิทธิยื่นคำร้องขอคืนเงินค่าอากรแสตมป์จากกรมสรรพากรต่อไป
(หนังสือที่ คค 0308/ว.63 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2538)

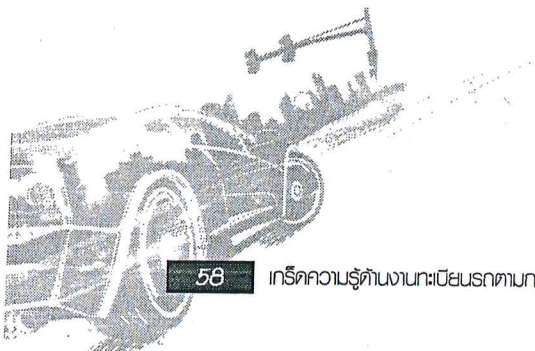
ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอซื้อรถจากบริษัทและไม่มีใบกำกับภาษี
เจ้าของรถยอมติดอากรแสตมป์ เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกจึงสามารถ
ดำเนินการประเมินราคาารถ เพื่อให้ปิดหรือชำระอากรแสตมป์สำหรับการขายได้

เรื่องที่ 32

บัตรประจำตัวประชาชนของฟูโอบ
เป็นภาพถ่ายเอกสารที่ฟูโอบรับรองแล้วใช้ได้หรือไม่

ภาพถ่ายเอกสารซึ่งถ่ายจากภาพถ่ายเอกสารไม่ใช่ถ่ายจากต้นฉบับ
สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานได้ แต่ต้องลงลายมือชื่อรับรองสำเนาลงในเอกสาร
ที่ถ่ายใหม่อีกครั้ง ประการสำคัญต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าเป็นการลงลายมือชื่อ
ของผู้โอนจริง

เรื่องที่ 33

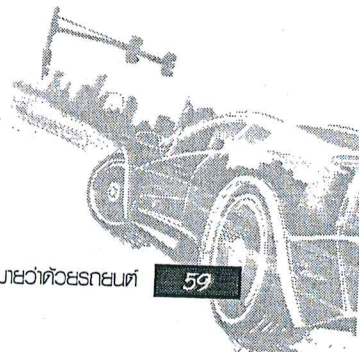
คู่พิพาทกรณีรถเฉี่ยวชน

ขอข้อมูลทะเบียนรถของคู่กรณีได้หรือไม่

ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการเปิดเผย ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. 2554 ข้อ 10 (7) ให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้อง เช่น คู่พิพาทรถเฉี่ยวชน ให้ยื่นคำขอ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคล และสำเนาบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีของสถานีตำรวจ ที่เกิดเหตุ หรือหลักฐานอื่น แสดงว่า ตนมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น คู่พิพาทกรณีรถเฉี่ยวชนจึงสามารถขอข้อมูลทะเบียนรถของคู่กรณีได้

บุคคลที่สามารถขอข้อมูลทะเบียนรถยนต์ที่มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล อยู่ด้วยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการเปิดเผย ตรวจสอบ และขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของกรมการขนส่งทางบก พ.ศ. 2554 ข้อ 11 (2) มีดังนี้

1. เจ้าของข้อมูลหรือผู้มีอำนาจจัดการแทน
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอ
3. ศาล
4. หน่วยงาน
5. บริษัทประกันภัย
6. บุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 34

ทะเบียนรถเสียภาษีประจำปีต่างสำนักงานใดหรือไม่

รถที่ค้างชำระภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทุกประเภท สามารถยื่นขอชำระภาษีประจำปีที่ยังค้างและหรือแจ้งไม่ใช้รถตลอดไป (เฉพาะรถที่นายทะเบียนประกาศว่ามีภาษีค้างชำระตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546) ต่างสำนักงานได้ทุกแห่งทั่วประเทศ ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค 0407.2/ว.203 ลงวันที่ 26 กันยายน 2546 และคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2546 เรื่องมอบหมายหน้าที่เฉพาะอย่าง

เรื่องที่ 35

การชำระภาษีประจำปี หลักฐานการเอาประกันภัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ที่นำมายื่น ควรบ่งกำหนดระยะเวลาความคุ้มครองขึ้นต่ำกว่าวัน

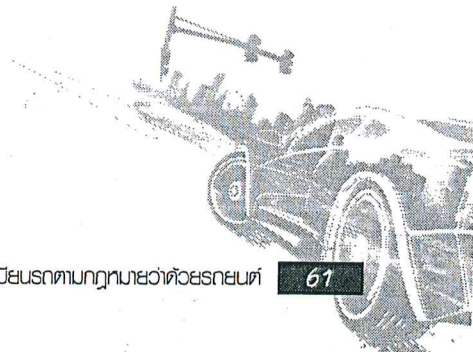
- รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาความคุ้มครองของกรมธรรม์ประกันภัยไว้ หลักฐานการเอาประกันภัยจะเป็นกรมธรรม์ประกันภัยใบเสร็จรับเงินค่ากรมธรรม์ประกันภัย หรือหลักฐานตอนท้ายกรมธรรม์ประกันภัย ก็ได้
- รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มีกำหนดให้นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานการจัดให้มีการประกันความเสียหายเนื่องจากการขนส่ง โดยใช้สัญญาประกันภัยและกรมธรรม์ประกันภัยจะต้องมีความคุ้มครองอย่างน้อยถึงวันสิ้นอายุภาษีรถในปีถัดไป (ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. 2554)

เรื่องที่ 36

รถขายทอดตลาดไม่มีใบคู่มือจดทะเบียนรถ ให้อำนาจพนักงาน ประกาศยกเลิกใบคู่มือจดทะเบียนรถ ออกใหม่ และย้ายปลายทางได้หรือไม่

การแจ้งโอนและรับโอนรถยนต์ที่ขายทอดตลาดของส่วนราชการ เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และสถานีตำรวจ จะเป็นการขายทอดตลาดรถที่ถูกยึดและกฎหมายให้อำนาจนำออกขายทอดตลาดได้ ส่วนใหญ่จะไม่มีใบคู่มือจดทะเบียนรถ การดำเนินการทางทะเบียนรถดังกล่าวนายทะเบียนต้องมีหนังสือทวงถามใบคู่มือจดทะเบียนรถจากเจ้าของเดิมให้จัดส่งให้นายทะเบียน หากพ้นกำหนดนายทะเบียนจะประกาศยกเลิกใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับนั้น เพื่อจะได้ออกใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับใหม่ ใช้สำหรับดำเนินการทางทะเบียนให้กับผู้ซื้อรถได้จากการขายทอดตลาดต่อไปได้ นายทะเบียนที่รถนั้นจดทะเบียนอยู่ในเขตความรับผิดชอบเท่านั้นที่มีอำนาจดำเนินการยกเลิกใบคู่มือจดทะเบียนรถคันนั้น ๆ นายทะเบียนจังหวัดอื่น ๆ ไม่มีอำนาจเพราะรถไม่ได้จดทะเบียนอยู่ในเขตความรับผิดชอบ การแจ้งย้ายปลายทางก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่มีหลักฐานใบคู่มือจดทะเบียนรถประกอบคำขอ ดังนั้น จึงต้องให้นายทะเบียนที่รถนั้นจดทะเบียนอยู่ในเขตความรับผิดชอบดำเนินการออกประกาศยกเลิกใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับเดิม แล้วออกใบคู่มือจดทะเบียนรถฉบับใหม่ ต่อจากนั้นจึงดำเนินการแจ้งย้ายไปจดทะเบียนในจังหวัดใหม่ตามความประสงค์ของเจ้าของรถ

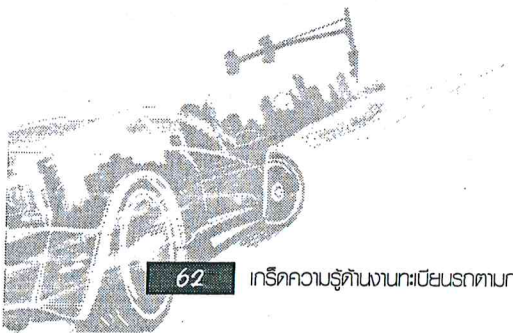

เรื่องที่ 37

ห้ามรถจักรยานยนต์เปลี่ยนโครงรถ (Frame)

ให้แตกต่างไปจากชนิด แบบที่ผู้ผลิตกำหนด

รถจักรยานยนต์ที่ประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนอุปกรณ์รถเก่า เป็นรถที่อยู่ในข่ายควบคุม ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ต้องผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และต้องชำระภาษีสรรพสามิตก่อนรับจดทะเบียน ทำให้เจ้าของรถบางรายหลีกเลี่ยงกฎหมายหรือระเบียบที่ทางราชการกำหนด โดยนำโครงรถและชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศมาเปลี่ยนแปลงสวมทะเบียนรถ ทำให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ ดังนั้น เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายหรือระเบียบที่ทางราชการกำหนด ตลอดจนป้องกันการปลอมแปลงสวมทะเบียนรถ กรมการขนส่งทางบก จึงได้มีหนังสือที่ คค 0407.4/ว 39 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2551 ห้ามเปลี่ยนโครงรถ (Frame) ของรถจักรยานยนต์ให้แตกต่างไปจากชนิดแบบที่ผู้ผลิตกำหนด

เรื่องที่ 38

การยกเลิกการใช้หลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และการแจ้งใช้รถในจังหวัดที่เจ้าของรถไปมีภูมิลำเนา

ในการดำเนินการทางทะเบียนรถจดทะเบียนใหม่ แจ่งโอนและรับโอน การแจ้งย้ายรถจะต้องใช้สำเนาหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน เพื่อเป็นหลักฐาน แสดงภูมิสำเนาของเจ้าของรถว่าอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของนายทะเบียนนั้น ๆ หรือไม่ แต่เมื่อกรมการขนส่งทางบกได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจาก สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสามารถแสดง ข้อมูลรายการบุคคลและที่อยู่ของผู้ยื่นคำขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถได้ โดยระบบจะดำเนินการบันทึกข้อมูลโดยอัตโนมัติ ดังนั้น เพื่อเป็นการลดปริมาณ เอกสารและนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน กรมการขนส่งทางบกจึงให้ใช้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแทนสำเนา หรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านเฉพาะการดำเนินการทางทะเบียนรถและภาษีรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยให้เจ้าหน้าที่ ถือปฏิบัติดังนี้ (หนังสือที่ คค 0408/ว 160 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2552)

1. ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอของรถรับสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน เป็นหลักฐานประกอบคำขอในทุกกรณี โดยให้ใช้ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง แทน เว้นแต่กรณีการใช้หลักฐานอื่น แทนสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน เช่น หลักฐานแสดงถิ่นที่อยู่ที่อยู่ให้ สำหรับคนต่างด้าว เป็นต้น ให้ใช้หลักฐานนั้นเป็นหลักฐานประกอบคำขอต่อไป ตามเดิม

2. กรณีที่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือข้อมูลไม่ปรากฏในฐานข้อมูล ตาม 1. ให้ใช้ภูมิสำเนาตามที่ปรากฏในภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน

3. กรณีผู้ขอแจ้งว่า ฐานข้อมูลตาม 1. ไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงตาม ทะเบียนราษฎรที่มีอยู่จริงในปัจจุบันและประสงค์จะใช้ที่อยู่ที่เป็นจริงนั้น ให้ผู้ยื่น

คำขอนำสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านมาแสดงเพื่อยืนยัน หากปรากฏว่าหลักฐานที่ผู้ยื่นคำขอแสดงถูกต้อง ให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏเป็น ภูมิสำเนาตามฐานข้อมูลตาม 1.

กรณีหากที่อยู่ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรกับที่อยู่ในบัตรประจำตัว ประชาชนไม่ตรงกันจะใช้ที่อยู่ใดนั้น ในเบื้องต้นต้องใช้ที่อยู่ตามฐานข้อมูล ทะเบียนราษฎร เว้นแต่ว่าผู้ยื่นคำขอจะหักท้วงว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงตาม ทะเบียนราษฎรที่มีอยู่จริงในปัจจุบัน ก็ให้ผู้ยื่นคำขอนำสำเนาทะเบียนบ้าน หรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านมาแสดงเพื่อยืนยัน หากปรากฏว่าหลักฐาน ที่ผู้ยื่นคำขอแสดงถูกต้อง ให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏเป็นภูมิสำเนาของผู้ยื่นคำขอ

เมื่อกรมการขนส่งทางบกเห็นควรให้ยกเลิกการใช้หลักฐานสำเนา หรือภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน ย่อมกระทบกับการขอแจ้งใช้รถในจังหวัดที่ เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนา ซึ่งกำหนดให้ต้องใช้หลักฐานภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน ของเจ้าบ้านที่ยินยอมให้ใช้ที่อยู่ กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือที่ คค 0408/ ว 159 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2552 กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอแจ้งใช้รถ ในจังหวัดที่เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนาตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ดังนี้

1. การแจ้งใช้รถในจังหวัดที่เจ้าของรถไม่มีภูมิสำเนา ให้เจ้าของรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ณ จังหวัดที่ไปติดต่อ โดยบันทึกรายละเอียดลงใน คำขอว่าประสงค์จะนำรถไปใช้ในอำเภอ/เขต.....และจังหวัด..... ให้ชัดเจน โดยไม่ต้องใช้หลักฐานอื่นใดประกอบคำขอ

2. การยื่นขอให้ใช้แบบคำขออื่น ๆ และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมครั้งละ 20 บาท พร้อมค่าธรรมเนียมคำขอฉบับละ 5 บาท และให้บันทึกรายละเอียด ลงในใบคู่มือจดทะเบียนรถของบันทึกของเจ้าหน้าที่และต้นทะเบียนรถ ดังนี้ “แจ้งใช้รถในอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....”

3. เมื่อดำเนินการทางทะเบียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งต้นทะเบียน ไปยังสำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่เจ้าของรถ แจ้งใช้รถในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แล้วแต่กรณี

เรื่องที่ 39

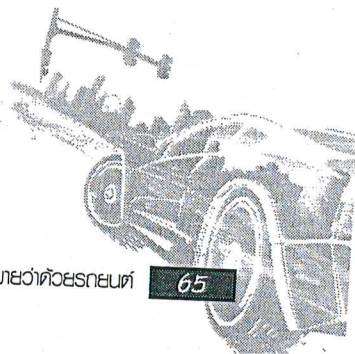
การดำเนินการทางทะเบียนรถของคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือที่ คค 0408/ว 244 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2552 วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางทะเบียนรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ของคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง โดยให้ดำเนินการทางทะเบียนรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ใช้หลักฐานประจำตัวประกอบคำขอดำเนินการทางทะเบียนรถดังนี้

1. หลักฐานแสดงตนที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ใบอนุญาตทำงาน เป็นต้น และ

2. หลักฐานแสดงถิ่นที่อยู่ทางราชการออกให้ เช่น ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (ท.ร.14) ทะเบียนบ้าน (ท.ร.13) ทะเบียนประวัติ เป็นต้น

3. สำหรับแรงงานต่างด้าวพม่า ลาว กัมพูชาที่หลบหนีเข้าเมือง ให้ใช้ใบรับรองรายการประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ (แบบ ท.ร.38/1) ที่ยังไม่หมดอายุ พร้อมภาพถ่ายเป็นหลักฐานแสดงตนและหลักฐานแสดงถิ่นที่อยู่เพียงฉบับเดียว (หนังสือที่ คค 0408/ว 030 ลงวันที่ 29 มกราคม 2553)

เรื่องที่ 40

การดำเนินการทางทะเบียนรถของห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่แปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2531 เพิ่มเติมบทบัญญัติให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดสามารถแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ (มาตรา 1246/1 ถึงมาตรา 1246/7) โดยเมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมทั้งหมด กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือที่ คค 0404/ว 262 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2551 ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการทางทะเบียนรถ ดังนี้

1. กรณีบริษัทที่เกิดจากการแปรสภาพยื่นคำขอแก้ไขชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครองรถ ให้นายทะเบียนดำเนินการแก้ไขรายการทางทะเบียนโดยไม่ถือเป็นการยื่นคำขอโอนกรรมสิทธิ์ และหากกรณีใดมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการแก้ไขเพิ่มเติมรายการให้ดำเนินการไปตามที่กฎหมายกำหนด

2. การขอแก้ไขเพิ่มเติมชื่อผู้ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสือรับรอง หรือผู้ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบ ที่ออกโดยนายทะเบียนหรือกรมการขนส่งทางบก ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1 และให้ตรวจสอบคุณสมบัติและวัตถุประสงค์ของบริษัทว่าครอบคลุมกิจการที่ได้รับอนุญาต หรือรับรอง หรือเห็นชอบเดิมหรือไม่ หากขาดคุณสมบัติให้แจ้งบริษัทให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องก่อนดำเนินการให้ต่อไป

เรื่องที่ 41

การจดทะเบียนรถยนต์ใช้แล้วที่ได้รับอนุญาต นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการเฉพาะตัว

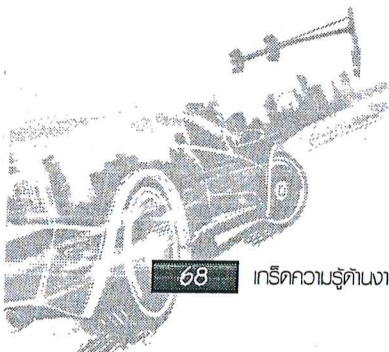
การนำรถยนต์ที่ใช้ในระหว่างอยู่ต่างประเทศเข้ามาเพื่อใช้ในการเฉพาะตัวภายในประเทศ ต้องขออนุญาตนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการอนุญาตให้นำรถยนต์ที่ใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 ซึ่งกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการอนุญาต และเอกสารหลักฐานประกอบคำขอการนำรถยนต์ที่ใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนี้

1. การนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วเพื่อใช้เฉพาะตัว
2. การนำเขารถยนต์ลักษณะพิเศษที่ใช้แล้วเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง
3. การนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วทุกชนิดที่ได้รับยกเว้นภาษีหรือลดหย่อนภาษี
4. การนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วทุกชนิดของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การสาธารณกุศล
5. การนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วทุกชนิดเป็นการชั่วคราว
6. การนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วทุกชนิดเพื่อเป็นต้นแบบในการผลิต หรือการศึกษาวิจัย

การจดทะเบียนรถยนต์ใช้แล้วที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งต้องมีหลักฐานการได้รับอนุญาตการนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์ ในปัจจุบันจะเป็นประเภทการนำเขารถยนต์ที่ใช้แล้วเพื่อใช้เฉพาะตัว ซึ่งจะเป็นรถยนต์นั่งสำเร็จรูปที่ใช้แล้ว และผู้ขออนุญาตนำเข้าเป็นบุคคลธรรมดาได้ใช้รถยนต์นั้นในระหว่างที่อยู่ในต่างประเทศเข้ามาเพื่อใช้ในการเฉพาะตัวในประเทศไทย โดยรถยนต์นั่งสำเร็จรูปที่ใช้แล้วจะต้องเป็นรถตามพิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 8703.21, 8703.229, 8703.239, 8703.249, 8703.319, 8703.329 และ 8703.339

คนละหนึ่งคัน โดยผู้ขออนุญาตต้องเป็นคนไทยไปอยู่ต่างประเทศนั้นติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี 6 เดือน แล้วเดินทางกลับเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ถ้าผู้ขออนุญาตนำเข้าเป็นชาวต่างประเทศจะต้องเข้ามาอยู่ในเมืองไทยไม่น้อยกว่า 1 ปี ต้องถือกรรมสิทธิ์หรือครอบครองรถนั้นในต่างประเทศไม่น้อยกว่า 1 ปี 6 เดือน ต้องมีใบอนุญาตขับรถของประเทศที่ใช้อยู่ และห้ามจำหน่ายโอนรถยนต์ที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าดังกล่าวไปให้ผู้อื่นภายในสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่ในกรณีตกทอดทางมรดกตามกฎหมาย

ในการรับจดทะเบียนรถยนต์ที่ได้รับอนุญาตนำเข้ารถยนต์ที่ใช้แล้ว เพื่อใช้เฉพาะตัว ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541 และหนังสือที่ คค 0.318/ว.22 ลงวันที่ 17 เมษายน 2541 โดยจะต้องบันทึกห้ามจำหน่ายโอน ตามหนังสือที่ คค 0407.4/ว 133 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2551 ในรายการบันทึกเจ้าหน้าที่ “ห้ามมิให้จำหน่ายโอน ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตนำเข้า (วันที่.....) ในระบบคอมพิวเตอร์ และพิมพ์ไว้ในหน้ารายการบันทึกเจ้าหน้าที่ทั้งในต้นทะเบียนและใบคู่มือจดทะเบียนรถ โดยวันที่ได้รับอนุญาตนำเข้าให้ถือตามวันที่ออกใบอนุญาตให้นำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร และให้บันทึกอายัดห้ามโอนภายในสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตนำเข้าในรายการบันทึก/แก้ไขอายัดรถในระบบคอมพิวเตอร์ และเมื่อพ้นกำหนดห้ามโอนให้หน่วยงานที่รถนั้นอยู่ในความรับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการบันทึกยกเลิกอายัดรถในระบบคอมพิวเตอร์ก่อนรับดำเนินการทางทะเบียนให้กับเจ้าของรถต่อไป

เรื่องที่ 42

บุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

บุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย อำนาจในการจัดการทรัพย์สินจะตกอยู่กับเจ้าหนี้ที่พิทักษ์ทรัพย์ การแจ้งโอนและรับโอนจะต้องดำเนินการโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

การหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย กรณีถูกปลดจากการเป็นบุคคลล้มละลาย และการยกเลิกการเป็นบุคคลล้มละลาย ทั้ง 2 กรณีต่างกันดังนี้

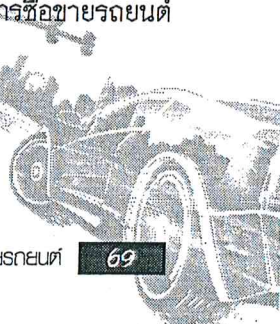
1. กรณีศาลสั่งให้ปลดจากการเป็นบุคคลล้มละลาย หมายความว่า ทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างเป็นบุคคลล้มละลายยังไม่สามารถโอนได้ ยังอยู่ในอำนาจของเจ้าหนี้ที่พิทักษ์ทรัพย์

2. การยกเลิกการเป็นบุคคลล้มละลาย หมายความว่า อำนาจกลับมาเหมือนเดิม สามารถจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินของตนได้

เรื่องที่ 43

ใบซื้อขายเครื่องยนต์ต้องปิดอากรแสตมป์หรือไม่

ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ประมวลรัษฎากร กำหนดให้ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ตามข้อ 28 (ค) ต้องปิดอากรแสตมป์ การซื้อขายเครื่องยนต์ไม่ใช่การซื้อขายรถยนต์ จึงไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ในใบรับ

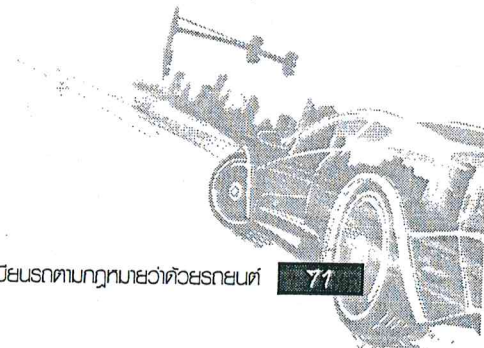
เรื่องที่ 44

การบันทึกถ้อยคำแทนการรับแจ้งความ
กรณีผู้ยื่นคำขอมีสำนเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับ
คดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาแสดงเป็นหลักฐาน
จะต้องบันทึกถ้อยคำด้วยหรือไม่

กรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 กำหนดให้ใช้หลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อพนักงานตำรวจในการขออนุญาตหลักฐานทางทะเบียนแทนที่สูญหาย และต่อมาได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2542 ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำเจ้าของรถตามแบบบันทึกที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดแทนการใช้หลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อพนักงานตำรวจ โดยไม่ต้องคำนึงถึงเขตท้องที่ที่เอกสารสูญหาย หากมีการมอบอำนาจในหนังสือมอบอำนาจต้องมีข้อความระบุว่าผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจขออนุญาตและให้ถ้อยคำกรณีเอกสารสูญหายต่อเจ้าหน้าที่ (หนังสือที่ คค 0316/ว.39 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2542)

ระเบียบดังกล่าวมีเจตนายกเลิกการใช้หลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยให้ใช้การบันทึกถ้อยคำแทน ทำให้เกิดความไม่สะดวกในกรณีผู้ยื่นคำขอได้ไปแจ้งความเอกสารสูญหาย และนำหลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประกอบคำขอ เจ้าหน้าที่ก็จะไม่ใช่หลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายโดยจะให้ใช้การบันทึกถ้อยคำแทน และ

บางรายก็ใช้หลักฐานการแจ้งความสูญหายพร้อมกับบันทึกถ้อยคำ กรรมการขนส่งทางบก จึงได้มีหนังสือที่ คค 0407.2/ว.199 ลงวันที่ 23 กันยายน 2546 ชักข้อความเข้าใจว่า ในกรณีที่เจ้าของรถประสงค์จะขอดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถซึ่งหลักฐานทางทะเบียนรถสูญหาย และไม่มีหลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประกอบคำขอ ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐานแทนหลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ หมายความว่า ถ้ามีหลักฐานการรับแจ้งความและสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีที่ได้แจ้งความไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ใช้หลักฐานดังกล่าวได้โดยไม่ต้องบันทึกถ้อยคำ ถ้าไม่มีหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายก็ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำเจ้าของรถตามแบบบันทึกถ้อยคำที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนด

เรื่องที่ 45

การจดทะเบียนรถยนต์ที่มีผู้เช่าชื่อร่วม

สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยได้หารือกับกรมการขนส่งทางบกว่าจะสามารถให้เช่าซื้อรถยนต์คันเดียวมีผู้เช่าชื่อร่วมสามารถทำได้หรือไม่ จะมีการบันทึกผู้ครอบครองรถอย่างไร ในขั้นตอนการโอนกรรมสิทธิ์จะต้องดำเนินการอย่างไร

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือที่ คค 0407.4/5121 ลงวันที่ 23 เมษายน 2551 ตอบข้อหารือของสมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยว่า

1. การทำสัญญาเช่าซื้อเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้ให้เช่าสามารถให้เช่าซื้อรถยนต์มากกว่าหนึ่งคันต่อรถยนต์หนึ่งคันในลักษณะ “ผู้เช่าชื่อร่วมได้”

2. ในการบันทึกรายการผู้ครอบครองรถในใบคู่มือจดทะเบียนรถ สำหรับกรณีมีผู้เช่าชื่อร่วมหลายคนนั้น เนื่องจากแบบพิมพ์ใบคู่มือจดทะเบียนรถ และระบบโปรแกรมการบันทึกข้อมูลทางทะเบียนรถได้ออกแบบไว้สำหรับการให้เช่าซื้อรถตามปกติทั่วไปซึ่งมีผู้เช่าชื่อเพียงรายเดียว จึงไม่สามารถบันทึกชื่อและที่อยู่ของผู้เช่าชื่อร่วมได้ทั้งหมด ในทางปฏิบัติจึงต้องบันทึกชื่อและที่อยู่ของผู้เช่าชื่อในช่องรายการผู้ครอบครองรถไว้เพียงรายเดียว โดยจะพิมพ์ข้อความ “(ผู้เช่าชื่อร่วม)” ต่อท้ายชื่อผู้ครอบครองรถไว้เพื่อให้ทราบว่ามีผู้เช่าชื่อหลายคน และบันทึกรายชื่อผู้เช่าชื่อร่วมทั้งหมดในหน้ารายการบันทึกเจ้าหน้าที่ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อตรวจสอบต่อไป ดังนั้น ในการจดทะเบียนรถยนต์ซึ่งมีผู้เช่าชื่อหลายคน จึงให้ผู้เช่าชื่อทำหนังสือลงลายมือชื่อผู้เช่าซื้อรถทั้งหมดแจ้งต่อนายทะเบียนด้วยว่า ประสงค์จะให้บันทึกชื่อและที่อยู่ผู้เช่าชื่อรายใดในช่องรายการผู้ครอบครองรถในใบคู่มือจดทะเบียนรถ

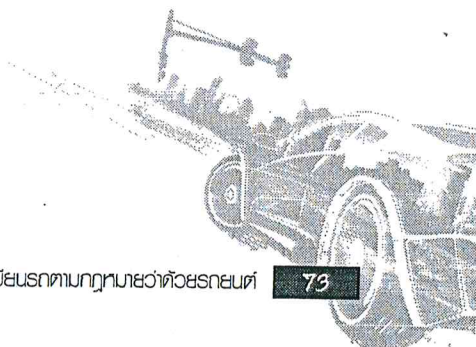
3. การแจ้งโอนกรรมสิทธิ์รถให้กับผู้เช่าชื่อร่วมเมื่อผ่อนชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ให้ผู้เช่าชื่อร่วมทำหนังสือลงลายมือชื่อผู้เช่าชื่อร่วมทั้งหมด

แจ้งต่อนายทะเบียนว่าประสงค์จะให้บันทึกชื่อและที่อยู่ของผู้เช่าซื้อร่วมคนใด
ในช่องรายการผู้ถือกรรมสิทธิ์ในใบคู่มือจดทะเบียนรถและแนบหนังสือดังกล่าว
มาพร้อมกับคำขอโอนและรับโอน เพื่อนายทะเบียนจะได้ดำเนินการบันทึกรายการ
ผู้ถือกรรมสิทธิ์และจะพิมพ์ข้อความ “(ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม)” ต่อท้ายชื่อผู้ถือ
กรรมสิทธิ์ และบันทึกรายชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมทั้งหมดไว้ในหน้ารายการ
บันทึกเจ้าหน้าที่ สำหรับค่าธรรมเนียมการแจ้งโอนและรับโอนจะเสียค่าธรรมเนียม
เช่นเดียวกับการแจ้งโอนรถกรณีมีผู้รับโอนรายเดียว

4. กรณีเมื่อผู้เช่าซื้อร่วมผ่อนชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว แต่
ประสงค์จะให้โอนกรรมสิทธิ์รถให้กับผู้เช่าซื้อคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว จะต้อง
ยื่นคำขอโอนและรับโอนรถ จำนวน 2 ช่วง (2 ฉบับ) ได้แก่ ช่วงแรก แจ้งโอน
กรรมสิทธิ์จากผู้ให้เช่าซื้อมาเป็นของผู้เช่าซื้อร่วม และช่วงที่ 2 แจ้งโอนกรรมสิทธิ์
จากผู้เช่าซื้อร่วมมาเป็นของผู้เช่าซื้อเพียงคนเดียว โดยให้ผู้เช่าซื้อร่วมทั้งหมด
ลงชื่อเป็นผู้โอนและผู้เช่าซื้อคนซึ่งรับโอนรถลงชื่อเป็นผู้รับโอนในแบบคำขอแจ้งโอน
และรับโอนรถ โดยให้นำรถเข้ารับการตรวจสอบและเสียค่าธรรมเนียมการโอนรถ
100 บาท ค่าคำขอ 2 ฉบับ รวม 10 บาท พร้อมประเมินราคารถเพื่อคำนวณเปิด
อากรแสตมป์ ตามข้อ 28 (ค) แห่งบัญชีอากรแสตมป์ท้ายประมวลรัษฎากร

กรณีดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาปรับใช้กับการจดทะเบียนรถซึ่งเป็น
กรรมสิทธิ์ร่วมได้ด้วย

เรื่องที่ 46

รถประเภทใดบ้างที่ต้องนำไปตรวจสภาพก่อนเสียภาษีประจำปี

นายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรได้ออกประกาศ เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปีนำรถไปตรวจสภาพ ประกาศ ณ วันที่ 23 กรกฎาคม 2551 มีสาระสำคัญดังนี้

1. กำหนดให้รถสาธารณะทุกประเภทต้องนำรถไปตรวจสภาพก่อนเสียภาษีประจำปี ณ ที่ทำการของนายทะเบียนที่รถอยู่ในความรับผิดชอบล่วงหน้า ก่อนวันครบกำหนดเสียภาษีประจำปีได้ไม่เกิน 1 เดือน ได้แก่ รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน รถยนต์สี่ล้อเล็ก รับจ้าง รถยนต์รับจ้างสามล้อ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาวจร รถยนต์บริการให้เช่า รถจักรยานยนต์สาธารณะ สำหรับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลให้ตรวจสภาพล่วงหน้าก่อนวันครบกำหนดเสียภาษีประจำปีได้ไม่เกิน 3 เดือน

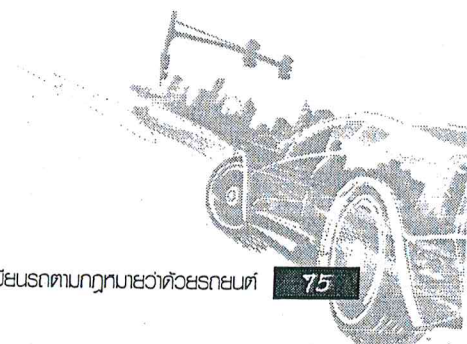
2. ให้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีอายุการใช้งานครบ 7 ปี และรถจักรยานยนต์ที่มีอายุการใช้งานครบ 5 ปี นับตั้งแต่วันจดทะเบียนครั้งแรก นำรถไปตรวจสภาพก่อนวันครบกำหนดเสียภาษีประจำปีได้ไม่เกิน 3 เดือน สำหรับรถดังกล่าวที่ค้างภาษีประจำปีเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี สามารถเลือกนำรถไปตรวจสภาพได้ ณ ที่ทำการนายทะเบียน หรือสถานตรวจสภาพรถเอกชน

3. รถของกระทรวง ทบวง กรม สภาอากาศไทย เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ส่วนราชการท้องถิ่น และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเฉพาะรถที่มีได้ใช้ในการค้าหาทำไร และรถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย สามารถเลือกนำรถไปตรวจสภาพ ณ ที่ทำการนายทะเบียน หรือสถานตรวจสภาพรถเอกชน

4. รถของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ดำเนินการทางทะเบียนเกี่ยวกับการโอนรถ เปลี่ยนสีรถ เปลี่ยนเครื่องยนต์ เปลี่ยนประเภท เปลี่ยนลักษณะการแจ้งใช้รถ การเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิง และการเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้ พร้อมขอชำระภาษีประจำปี ต้องนำรถไปตรวจสอบสภาพ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน

5. กำหนดให้เจ้าของรถที่มีน้ำหนักรถเปล่าเกินกว่า 1,600 กิโลกรัม สามารถเลือกนำรถไปตรวจสอบสภาพได้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนหรือสถานตรวจสอบสภาพรถเอกชน

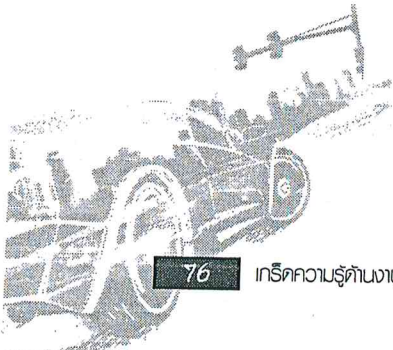
ตามประกาศดังกล่าว สรุปได้ว่า รถยนต์ที่มีอายุการใช้งานไม่เกิน 7 ปี และรถจักรยานยนต์ที่มีอายุการใช้งานไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันจดทะเบียนซึ่งไม่อยู่ในข่ายต้องตรวจสอบสภาพรถก่อนเสียภาษีประจำปี ค่าชำระภาษีประจำปีเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ไม่ต้องตรวจสอบสภาพรถก่อนเสียภาษีประจำปี

เรื่องที่ 47

กรณีประชาชนมาโอนรถ ได้นำรถไปตรวจสอบสภาพและมายื่นขอ
ดำเนินการทางทะเบียนแต่ภาษีประจำปีขาดต่อ จะดำเนินการ
ต่อภาษีประจำปีโดยเก็บค่าตรวจสอบสภาพ 50 บาทได้เลยหรือไม่
โดยไม่ต้องตรวจสอบสภาพรถ

การตรวจสอบรถในการแจ้งโอนกรรมสิทธิ์ เป็นการตรวจความถูกต้อง
ของหมายเลขตัวรถ หมายเลขเครื่องยนต์ และสีรถ โดยช่างตรวจสอบสภาพรถ
จะบันทึกผลการตรวจสอบไว้ด้านหลังคำขอโอนและรับโอน แต่การตรวจสอบสภาพ
เพื่อเสียภาษีประจำปีจะเป็นการตรวจสอบสภาพรถ ดังนั้น ในกรณีดังกล่าวจึงต้อง
เป็นการตรวจสอบสภาพรถไม่ใช่ตรวจสอบ ดังนั้น หากเป็นรถที่ต้องตรวจสอบสภาพ
ก่อนเสียภาษีประจำปีตามประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร จะต้องกลับไป
ให้ช่างตรวจสอบสภาพดำเนินการตรวจสอบสภาพรถและออกหนังสือรับรองการตรวจ
สภาพรถมาด้วย

เรื่องที่ 48

การจดทะเบียนรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร

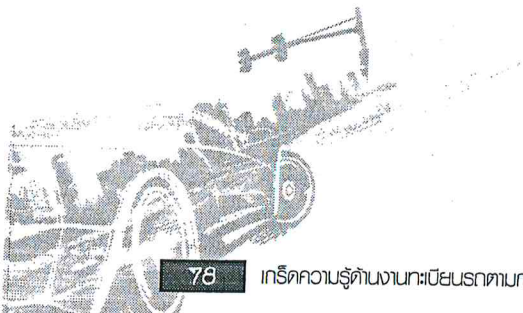
กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือที่ คค 0310/03251 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2532 ชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถแทรกเตอร์ ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 โดยแจ้งให้นายทะเบียนพิจารณา จัดเก็บภาษีรถแทรกเตอร์ตามน้ำหนักรถ เว้นแต่เจ้าของจะมีหลักฐานมาแสดงว่ามีวัตถุประสงค์จะนำรถไปใช้ด้านเกษตรจริง จึงให้จัดเก็บภาษีเป็นรายคัน ๆ ละ 50 บาท ต่อมาปรากฏว่ามีเจ้าของรถบางรายนำหลักฐานเท็จมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ โดยมีวัตถุประสงค์นำรถไปใช้งานด้านการเกษตรจริง โดยมีเจตนาเสียมาเสียภาษีเป็นรายคัน ๆ ละ 50 บาท กรมการขนส่งทางบกจึงได้มีหนังสือที่ คค 0310/ว.40 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2539 ยกเลิกหลักเกณฑ์เดิมเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีประจำปีรถแทรกเตอร์ และวางแนวทางปฏิบัติใหม่ ดังนี้

1. รถแทรกเตอร์ที่มีลักษณะเป็นล้อยางและติดตั้งเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเกษตรอย่างแท้จริง เช่น ใช้สำหรับไถพรวนดิน ใช้สำหรับไถซักร่อง เป็นต้น ซึ่งนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าเจ้าของรถมีเจตนานำไปใช้งานด้านการเกษตรจริง ให้พิจารณารับจดทะเบียนและจัดเก็บภาษีในอัตรารายคัน ๆ ละ 50 บาท และการจดทะเบียนรถที่มีลักษณะทางกายภาพดังกล่าวไม่จำเป็นต้องบันทึกปากคำเจ้าของรถหรือต้องมีหลักฐานกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำกินในที่ดินมาแสดงแต่อย่างใด (หนังสือที่ คค 0415.3/รท./1596 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2553 ตอบข้อหารือ บริษัท ช.ด่านช่างนวกิจ จำกัด)

2. รถแทรกเตอร์ที่มีลักษณะเป็นสายพาน (ดินตะขาบ) หรือรถแทรกเตอร์ที่มีลักษณะเป็นล้อยางแต่ใช้ในการโยธา หรือใช้ได้ทั้งการโยธาและการเกษตร หรือใช้การอื่น เช่น รถแทรกเตอร์ที่ใช้สำหรับขุดตัก ดิน และปรับพื้น เป็นต้น ให้นายทะเบียนพิจารณารับจดทะเบียนโดยจัดเก็บภาษีตามน้ำหนักรถ

เว้นแต่เจ้าของรถอ้างว่าจะนำไปใช้งานด้านการเกษตร และประสงค์จะขอ
ชำระภาษีในอัตรารายคัน ๆ ละ 50 บาท ให้นายทะเบียนพิจารณาในลักษณะ
เบื้องต้นก่อน หากเห็นว่าลักษณะรถนั้นสามารถนำไปใช้งานด้านการเกษตรได้จริง
ให้รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ได้แก่ หลักฐานการได้มาของเจ้าของรถ ภาพถ่าย
ด้านหน้า ด้านข้าง และด้านท้ายรถ บัตรประจำตัว หรือหนังสือรับรอง
การจดทะเบียนนิติบุคคล เอกสารหลักฐานอื่นที่แสดงว่าเจ้าของรถมีอาชีพเป็น
เกษตรกร และหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี) เสนอกรมการขนส่งทางบกเพื่อให้ความเห็นชอบ
ก่อนรับจดทะเบียนทุกราย

3. รถแทรกเตอร์ที่จดทะเบียนไว้แล้วให้นายทะเบียนพิจารณารับชำระ
ภาษีประจำปีอัตราเดิม เว้นแต่เจ้าของรถแทรกเตอร์ที่ชำระภาษีในอัตราคันละ
50 บาท และได้้นำรถไปใช้งานด้านการเกษตรจริงให้นายทะเบียนพิจารณา
จัดเก็บภาษีในอัตราตามน้ำหนักรถยนต์หลังตั้งแต่วันจดทะเบียนพร้อมเงินเพิ่ม
เสมือนภาษีค้างชำระ

เรื่องที่ 49

บันทึกตรวจสอบสภาพรถสำหรับการดำเนินการทางทะเบียน
หลายเรื่องพร้อมในคราวเดียวกัน

กรณีมีการดำเนินการหลายเรื่องในคราวเดียวกัน เช่น เปลี่ยนสี
เปลี่ยนเครื่องยนต์ เปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิง พร้อมเสียภาษีด้วย นายช่างตรวจสอบสภาพรถ
ใช้บันทึกการตรวจสอบมาใบเดียวสามารถใช้ได้ เนื่องจากผลการตรวจสอบนั้น
ครอบคลุมถึงการดำเนินการทั้งหลายที่ต้องมีการตรวจสอบครบด้วย

เรื่องที่ 50

การเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงจากก๊าซเป็นน้ำมัน

ในการแจ้งเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงรถยนต์เป็นก๊าซแอลพีจี หรือเอ็นจีวี
เป็นน้ำมัน จะต้องมียหลักฐานหนังสือรับรองการอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจและทดสอบ
หรือไม่นั้น ตามหนังสือที่ คค 0415/ว 227 ลงวันที่ 24 กันยายน 2552 และ
หนังสือที่ คค 0407.4/0187 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2551 ไม่ต้องมี

เรื่องที่ 51

การบันทึกเปรียบเทียบปรับ

ต้องให้เจ้าของรถหรือผู้มาดำเนินการแทนลงนามในบันทึก
เปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เพื่อเป็นการแสดง
การยินยอมเสียค่าปรับตามที่เจ้าพนักงานได้เปรียบเทียบปรับในความผิด
ตามข้อกล่าวหา นั้น เพื่อป้องกันการโต้แย้งในภายหลัง

กรณีความรู้กันงานทะเบียนรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

เรื่องที่ 52

การออกเอกสารและเครื่องหมายกำกับรถเพื่อนำรถไปใช้ ระหว่างประเทศให้กับรถจักรยานยนต์ได้หรือไม่

ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการออกเอกสารและเครื่องหมาย
กำกับรถเพื่อนำรถไปใช้ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2555 กำหนดให้รถที่นำไปใช้
ระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ (ไทย กับ พม่า ลาว
เวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน) ดังนี้

1. รถยนต์ส่วนบุคคล ได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์รับจ้าง
ระหว่างจังหวัด รถยนต์รับจ้าง รถยนต์บริการ รถยนต์ของบุคคลในคณะผู้แทน
ทางการทูต รถยนต์ของบุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ รถยนต์
ของบุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล รถยนต์ของบุคคลในองค์การระหว่างประเทศ
หรือทบวงชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

2. รถยนต์โดยสาร ได้แก่ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารตาม
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

3. รถยนต์บรรทุก ได้แก่ รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของตาม
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

รถดังกล่าวต้องเป็นรถที่ชำระภาษีรถประจำปีครบถ้วนถูกต้อง
และต้องมีเอกสารกำกับรถภายใต้เงื่อนไขตามความตกลงกับประเทศนั้น ๆ เช่น

- หนังสืออนุญาตรถระหว่างประเทศ
- เครื่องหมายแสดงประเทศ
- ใบอนุญาตขับรถที่เป็นภาษาอังกฤษ
- แผ่นป้ายทะเบียนรถภาษาอังกฤษ
- หนังสือรับรองการตรวจสภาพรถ
- หนังสือแสดงการจดทะเบียนรถหรือใบคู่มือจดทะเบียนรถ

ที่เป็นภาษาอังกฤษ แล้วแต่กรณี ตามบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศ

หนังสืออนุตราตรระหว่างประเทศมีสี่ของปกเป็น 3 สี่ ดังนี้

1. สี่เขียว สำหรับรถที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

พ.ศ. 2522

2. สี่ม่วง สำหรับรถที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. 2522

3. สี่ฟ้า สำหรับรถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต บุคคลในหน่วยงานพิเศษของสถานทูตต่าง ๆ บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล บุคคลในองค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

การยื่นขอออกเอกสารและเครื่องหมายกำกับรถดังกล่าว เว้นแต่การขอรับแผ่นป้ายทะเบียนรถเป็นภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดที่รถนั้นจดทะเบียน หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดอื่น โดยรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ต้องใช้หลักฐาน ดังนี้

1. ภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ

2. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของรถ หรือผู้ครอบครองรถที่ปรากฏในใบคู่มือจดทะเบียนรถ หรือภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

3. หนังสือมอบอำนาจ (กรณีมิได้มาดำเนินการด้วยตัวเอง) หรือภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการออกเอกสารและเครื่องหมายกำกับรถเพื่อนำรถไปใช้ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2555 ระบุให้ออกเอกสารและเครื่องหมายกำกับรถยนต์ ไม่รวมถึงรถจักรยานยนต์ จึงไม่สามารถออกหนังสืออนุตราตรระหว่างประเทศให้สำหรับรถจักรยานยนต์ ในอนาคตหากจะออกหนังสืออนุตราตรระหว่างประเทศสำหรับรถจักรยานยนต์ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบใหม่ ขึ้นนี้ยังทำไม่ได้

เรื่องที่ 53

การขอแผ่นป้ายทะเบียนอำพราง

การขอแผ่นป้ายทะเบียนอำพราง (ป้ายลับ) มีหนังสือที่ คค 0310/ว.27 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2539 ชักข้อวิธีปฏิบัติไว้ดังนี้

1. หน่วยงานราชการที่ขอจะต้องปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศหรือความมั่นคงภายในประเทศ และหน่วยงานราชการนั้นจะต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ว่าจะขอให้แผ่นป้ายลับกับรถคันใด พร้อมทั้งรายละเอียดหมายเลขทะเบียนรถที่แท้จริง ชนิดรถ สี เลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ หรือถ่ายสำเนาใบคู่มือจดทะเบียนรถแนบมาด้วย

2. ให้สำนักงานขนส่งจังหวัด ดำเนินการดังนี้

2.1 กรณีขอใช้หมายเลขทะเบียนรถเก่า

(1) ให้กำหนดหมายเลขทะเบียนรถจากหมายเลขทะเบียนที่แจ้งไม่ใช้รถตลอดไป หรือรถที่แจ้งย้ายออกและตอบรับการแจ้งย้ายเข้าแล้ว หรือรถที่เปลี่ยนประเภท

(2) ออกเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีและแผ่นป้ายทะเบียนรถเก่า โดยไม่ต้องออกใบคู่มือและต้นทะเบียนรถ

(3) บันทึกการการลงในบัญชีคุม

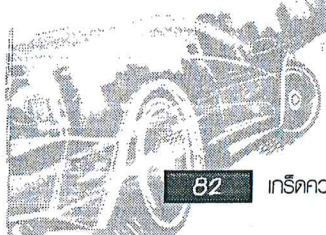
2.2 กรณีขอใช้หมายเลขทะเบียนรถใหม่

(1) ให้กำหนดหมายเลขทะเบียนรถแก่หน่วยงานที่ขอ

(2) จัดเก็บค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

(3) ออกเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีและแผ่นป้ายทะเบียนรถ โดยไม่ต้องออกใบคู่มือจดทะเบียนรถและต้นทะเบียนรถ

(4) บันทึกการการลงในบัญชีคุม

3. บัญชีคุมการออกแผ่นป้ายทะเบียนรถ ให้จัดทำเป็นเรื่องลับมาก เก็บไว้เป็นหลักฐาน

การขอใช้แผ่นป้ายทะเบียนอำพรราง หรือที่เจ้าหน้าที่เรียกกันว่า ป้ายลับเป็นงานพิเศษ นายทะเบียนซึ่งทราบวิธีปฏิบัติมีจำนวนน้อย และส่วนหนึ่ง ยังเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าป้ายลับออกให้กับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายรถยนต์ ทหาร (รถตรวจจักษุ) หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (รถตราโล่) ได้ และ ยื่นขอที่จังหวัดใดก็ได้ แต่ตามหนังสือดังกล่าวข้างต้นระบุให้หน่วยงานราชการ ที่ขอแผ่นป้ายทะเบียนอำพรราง (ป้ายลับ) ต้องทำหนังสือแจ้งความประสงค์ว่าจะขอ แผ่นป้ายอำพรรางไปใช้กับรถคันใดของหน่วยงานนั้น ๆ โดยจะต้องระบุรายละเอียด หมายเลขทะเบียนรถที่แท้จริง ชนิดรถ สี เลขตัวรถ เลขเครื่องยนต์ หรือ ถ่ายสำเนาใบคู่มือจดทะเบียนรถแนบมาด้วย หมายความว่า รถที่ใช้แผ่นป้ายอำพรราง ต้องเป็นรถที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ฉะนั้น รถตรวจ จักษุ และรถตราโล่ ขอใช้ป้ายลับไม่ได้ เพราะรถดังกล่าวยังไม่ได้จดทะเบียน ไม่มีข้อมูลในสารบบทะเบียนของนายทะเบียน จะต้องเป็นรถที่จดทะเบียนตาม พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เท่านั้น

กรณีหน่วยงานราชการขอแผ่นป้ายทะเบียนเป็นกรณีพิเศษเพื่อ อำพรรางหมายเลขทะเบียนรถที่แท้จริงให้กับรถส่วนบุคคลมิใช่รถของส่วน ราชการนั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ จะดำเนินการได้เฉพาะรถที่จดทะเบียน เป็นชื่อของหน่วยงานราชการที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศหรือความมั่นคงของประเทศ หรือปราบปรามยาเสพติด (ตอบข้อหารือสำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก หนังสือที่ คค 0318/10415 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2543) และรถที่จดทะเบียนที่จังหวัดใดต้องยื่นขอที่จังหวัดนั้น เนื่องจากจะต้องมีการจัดทำทะเบียนรถและบัญชีคุมเพื่อตรวจสอบได้ด้วย มิฉะนั้น จะเกิดความสับสนและควบคุมดูแลยาก ประกอบกับนายทะเบียนแต่ละจังหวัด มีอำนาจดำเนินการทางทะเบียนรถที่จดทะเบียนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบเท่านั้น การที่นายทะเบียนจะออกป้ายอำพรรางหรือป้ายลับให้กับรถที่จดทะเบียนในจังหวัดอื่น

จะทำได้ก็ต้องได้รับมอบหมายหน้าที่เฉพาะอย่างจากนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ซึ่งปัจจุบันไม่มีการมอบหมายหน้าที่จึงทำไม่ได้ ต่อมากรมการขนส่งทางบก ได้มีหนังสือตอบข้อหารือขนส่งจังหวัดลำปาง หนังสือที่ คค 0407.1/19408 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2554 ทำนองเดียวกันว่า นายทะเบียนจังหวัดใดมีอำนาจ ดำเนินการทางทะเบียนแก่รถที่จดทะเบียนภายในจังหวัดที่ตนรับผิดชอบเท่านั้น และนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักรยังไม่มีมอบหมายอำนาจปฏิบัติหน้าที่ เฉพาะอย่างในเรื่องดังกล่าวไว้ การออกแผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมาย การเสียภาษีประจำปี (อำพราง) ให้แก่รถที่จดทะเบียนเป็นอำนาจของนายทะเบียน ที่รถจดทะเบียนไว้เท่านั้น

เรื่องที่ 54

การแจ้งย้ายรถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปและรถที่ทะเบียนระงับ

รถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไป เมื่อเจ้าของรถจะนำรถมาใช้งานต้องนำรถมายื่นขอจดทะเบียนใหม่ กรณีเจ้าของรถนำไปจดทะเบียนที่จังหวัดอื่นระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2549 เจ้าของรถยื่นคำขอแจ้งย้ายรถได้เช่นเดียวกับการแจ้งย้ายรถที่ยังจดทะเบียนอยู่ และการนิรโทษที่ทะเบียนระงับเมื่อนำรถมาใช้ต้องยื่นขอจดทะเบียนใหม่ หากนำไปใช้จังหวัดอื่นก็ต้องแจ้งย้ายรถเช่นกัน จึงมีประเด็นว่าการแจ้งย้ายรถที่ไม่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปและรถที่ทะเบียนระงับต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายรถหรือไม่

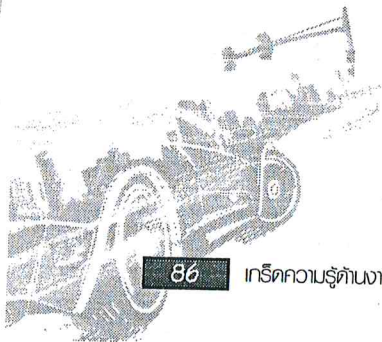
ประเด็นนี้ กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือที่ คค 0415.3/17595 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ตอบข้อหารือของสำนักงานขนส่งจังหวัดชุมพร ดังนี้

1. รถที่แจ้งไม่ใช้รถตลอดไปไว้ตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เป็นรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา 8 (4) จึงเป็นรถที่ปลอดทะเบียน การนำรถกลับมาแจ้งใช้ใหม่ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งไม่ใช้รถ พ.ศ. 2554 และระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถและการแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2554 กำหนดให้เจ้าของรถที่ประสงค์แจ้งใช้รถที่แจ้งไม่ใช้รถตลอดไปให้ยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ต่อนายทะเบียน กรณีที่เจ้าของรถนำรถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปไว้ไปยื่นขอจดทะเบียนที่จังหวัดอื่น ซึ่งตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถ (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2549 ข้อ 27 วรรคท้าย กำหนดให้ยื่นคำขอแจ้งย้ายรถเพื่อไปใช้ในจังหวัดอื่นได้เช่นเดียวกับรถที่จดทะเบียนอยู่ นั้น เป็นขั้นตอนหนึ่งของการจดทะเบียนรถ นายทะเบียนจะต้องทำการตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนรถที่มีอยู่เดิมในระบบงานทะเบียน

เพื่อใช้ข้อมูลประวัติเดิมของรถคันนั้น ๆ ประกอบการพิจารณาจดทะเบียนรถใหม่ มิใช่เป็นการแจ้งย้ายรถตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จึงไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายรถแต่อย่างใด

2. รถที่ทะเบียนรถประจำตัวตามมาตรา 35/3 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และเจ้าของรถประสงค์จะนำรถนั้นไปจดทะเบียนใหม่ในจังหวัดอื่นนั้น ตามหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค 0407.2/ว 144 ลงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2547 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับรถที่มีภาษีค้างชำระเกินกว่า 3 ปี เพิ่มเติม ข้อ 3.2.1 (3) ให้นายทะเบียนดำเนินการแจ้งย้ายรถทะเบียนรถประจำตัวตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถในส่วนที่เกี่ยวกับการแจ้งย้ายรถโดยอนุโลม และไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด

สรุป การแจ้งย้ายรถที่แจ้งไม่ใช้ตลอดไปและรถที่ทะเบียนรถประจำตัวไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายรถ เพราะมิใช่เป็นการแจ้งย้ายรถตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

เรื่องที่ 55

รพพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน ได้รับยกเว้นการเสียภาษีประจำปีหรือไม่

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 9 (2) บัญญัติให้ รพพยาบาลที่มีไซ้เป็นรถสำหรับรับจ้างได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียม แผ่นป้ายทะเบียนรถ และมาตรา 30 บัญญัติให้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมตามมาตรา 9 ได้รับยกเว้นภาษีประจำปี ดังนั้น รพพยาบาลที่มีไซ้ เป็นรถสำหรับรับจ้าง จึงได้รับยกเว้นการเสียภาษีประจำปี การพิจารณารพพยาบาล ประเด็นนี้ ต้องพิจารณาว่า รถที่นำมาขึ้นของจดทะเบียนเป็นรพพยาบาลหรือไม่ และเป็นรถสำหรับรับจ้างหรือไม่ กรณีรพพยาบาลเอกชนเป็นนิติบุคคลที่ประกอบ กิจการสถานพยาบาลในลักษณะทางการค้าแสวงหากำไร และใช้รพพยาบาล เพื่อให้บริการลูกค้าจึงไม่เข้าข่ายตามมาตรา 9 (2) ที่จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม และไม่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีรถประจำปีตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. 2522 (หนังสือที่ คค 0407.4/13447 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2551)

กรณีรพพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนได้จดทะเบียนและรับยกเว้น การเสียภาษีประจำปีไปโดยคลาดเคลื่อน ต่อมาภายหลังเจ้าหน้าที่ตรวจพบ จะดำเนินการจัดเก็บภาษีประจำปีอย่างไรนั้น กรมการขนส่งทางบกได้ตอบข้อหารือ ของสำนักงานขนส่งจังหวัดสุโขทัย สรุปได้ว่า รพพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน ที่ไม่ใช่รพพยาบาลตามความในมาตรา 9 (2) เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี ให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา 32 ในอัตราภาษีประจำปีตามที่กำหนดไว้ท้าย พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ตั้งแต่ปีที่รับจดทะเบียนจนถึงปัจจุบัน โดยไม่ต้องเรียกเก็บเงินเพิ่ม เนื่องจากไม่ใช่กรณีที่มีได้เสียภาษีภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การจัดเก็บภาษีตลาดเคลื่อนของเจ้าหน้าที่ไม่ได้เป็นเหตุให้เจ้าของรถ หลุดพ้น จากภาระหน้าที่ในการเสียภาษีประจำปีตามกฎหมายแต่อย่างใด (หนังสือ ที่ คค 0407.4/284 ลงวันที่ 12 มกราคม 2522)